KADERNOTA 2024 – 2027

gemeente
Lelystad

Inhoudsopgave

Kadernota 2024 - 2027

1. Bestuurlijke boodschap 2
2. Leeswijzer 4
3. Actualisatie financieel perspectief 2024 - 2027 5
   A. Onontkoombaar / actualisaties 7
   B. Loon- en prijsontwikkelingen 17
   C. Gemeentefonds 21
   D. Personeel 24
   E. Overig 26
4. Inzet incidentele middelen 28
5. Proces om te komen tot een sluitend meerjarenraming 31

Bijlage 1: Beleidsvoornemens – op dit moment geen dekking voor 33
Bijlage 2: Aanvullende informatie Zero Based Begroten 42
Bijlage 3: Terugkoppeling aangenomen moties / amendementen 44

1. Bestuurlijke boodschap

Een goede start

De programmabegroting 2023 – 2026 bevatte de uitwerking- en financiële vertaling van de ambities uit het raadsakkoord. De keuze om het gros van de afspraken uit het raadsakkoord uit te werken en meteen voor de volledige bestuursperiode financieel te vertalen is ambitieus. Het uitvoering geven aan de gemaakte afspraken zal dit jaar nadrukkelijk de prioriteit hebben binnen de ambtelijke organisatie. In de aankomende jaren zal de ruimte worden genomen om te kijken hoe de uitvoering verloopt.

Inmiddels zijn er al mooie stappen gezet en komen we op stoom met de uitvoering van het raadsakkoord. Het Stationsgebied Oost wordt ontwikkeld tot dé stadsentree van Lelystad en de aankomende jaren wordt de werkgelegenheid op Flevokust Haven fors uitgebreid. Lelystad ligt uniek te midden van Nationaal Park Nieuw Land met de Oostvaardersplassen en Marker Wadden. Ook ín de stad is veel natuur aanwezig en met de onlangs aan de raad aangeboden Strategie Agenda Natuur wordt een eerst stap gezet om invulling te geven aan de hoge ambities voor de toekomst op gebied van natuurbehoud en –ontwikkeling in en om de stad.

De raad heeft inmiddels ook de doelstellingen uit de Lelystadse adaptatie strategie Klimaat Adaptatie (LAS) vastgesteld, waarmee we inzetten op het vermijden van hittestress en het kunnen opvangen van wateroverlast. De principes voor de aanpak van de energietransitie en de volgorde der wijken zijn eveneens door de raad vastgesteld, zodat samen met de buurtbewoners bepaald kan worden op welke wijze de energietransitie wordt doorlopen.

De Sport- en Beweegvisie 2030 is inmiddels unaniem door de raad vastgesteld en de Cultuurvisie 2024 – 2030 staat op het punt te worden vastgesteld. Een ander mooi voorbeeld waar echt stappen zijn gezet is de totstandkoming van de Maatschappelijke Agenda, die onlangs unaniem door de raad is vastgesteld. Tijdens de zomertour ‘Thuis in Lelystad’ zijn ervaringen opgehaald bij inwoners, (maatschappelijke) partners, cliëntenraad en andere betrokkenen. Daarnaast zijn de uitgangspunten uit het raadsakkoord, Lelystad Next Level, Samen Lelystad Oost en bestaande kadernota’s uit het sociaal domein meegenomen. De Maatschappelijke Agenda is nadrukkelijk geen eindproduct, maar vormt het breed gedragen startpunt voor de gezamenlijk uit te werken concrete acties.

Naast uitvoering geven aan de ambities uit het raadsakkoord is het afgelopen jaar ook ingezet op het uitkeren van de eenmalige energietoeslag aan inwoners die daarvoor in aanmerking komen. Ook in 2023 gaan we door met de uitvoering van deze landelijke regeling en wordt er volop ingezet op isolatie en het terugdringen van armoede mede als gevolg van de gestegen energiekosten. In aanvulling daarop wordt er op initiatief van de raad €1 miljoen ingezet om de samenleving tegemoet te komen in de problematiek van de stijgende energieprijzen.

In de programmabegroting 2023 – 2026 hebben we ons sterk laten leiden door wat er mogelijk was op basis van het raadsakkoord. Ondanks dat er op het gebied van financiën beperkingen zijn kan er voor de stad veel worden georganiseerd. Wat het college betreft blijft dat ook de focus voor de komende jaren en wordt er vol enthousiasme doorgepakt op de voor Lelystad zo belangrijke dossiers. Het raadsakkoord blijft hierbij het leidende uitgangspunt. De steeds complexere context waarmee de gemeente wordt geconfronteerd is geen reden om af te wachten.

Complexe context en financiële onzekerheid

De context waarbinnen de gemeente opereert is in de afgelopen jaren steeds complexer geworden. De coronapandemie lijkt inmiddels achter ons te liggen, maar er woedt nog steeds een oorlog op Europees grondgebied. De prijzen voor gas en elektra laten inmiddels weer een dalende lijn zien, maar tegelijkertijd heeft de Europese Centrale Bank moeite om de oplopende inflatie te beteugelen. De renteverhogingen die daartoe worden doorgevoerd hebben op zichzelf weer nadelige effecten op de economie. Banken kunnen in de problemen komen en de hypotheekrentes zijn fors gestegen. De stikstofcrisis houdt de gemoederen bezig en een eenvoudige oplossing voor dit probleem is er niet.

De gemeentelijke overheid heeft de oplossing voor deze problemen niet in handen, maar heeft wel de verantwoordelijkheid om zo goed mogelijk met de situatie om te gaan. Het is juist in dit soort

omstandigheden belangrijk om te kijken naar wat er wel kan. Dat zullen we samen doen, binnen de mogelijkheden en verantwoordelijkheden die we als gemeente hebben.

De gemeentelijke financiën waren altijd al lastig te voorspellen, maar dat is in de afgelopen jaren nog ingewikkelder geworden. Zo zijn er doorlopende discussies met het Rijk over de omvang van het gemeentefonds. De verdeelmodellen worden geregeld herijkt, met aanzienlijke herverdeeleffecten tussen gemeenten als gevolg. De bekostiging van de Jeugdzorg is een voorbeeld van een dossier waarover veel wordt gediscussieerd. De onderhandelingen tussen het Rijk en de VNG over de Hervormingsagenda verlopen moeizaam; gemeenten wachten op duidelijkheid en willen weten waar ze aan toe zijn.

De voornaamste onzekerheid op financieel vlak is nog steeds het zogeheten 'ravijnjaar' 2026. Daar is nu ook 2027 bijgekomen. Vanaf 2026 moet er een nieuwe financiering systematiek voor gemeenten van kracht worden en vooruitlopend hierop heeft het Rijk de reguliere systematiek 'samen trap op / samen trap af' buiten werking gesteld. Gemeenten zien zich als gevolg hiervan geconfronteerd met fors teruglopende inkomsten met ingang van 2026. Het is nog steeds onduidelijk in hoeverre het Rijk gemeenten hierin tegemoet zal komen. Op basis van de laatste inzichten zal de minister uiterlijk in de meicirculaire 2023 'een uitvoeringsplan met tijdpad' naar de Tweede Kamer sturen.

Insteek kadernota 2024 - 2027

Deze kadernota is tot stand gekomen op basis van de informatie zoals we die nu kennen – op basis van de meest recente informatie uit de decembercirculaire 2022. Desondanks is er nog steeds sprake van een aanzienlijke onzekerheid, met name voor de periode 2026 en daarna. Het blijft zaak de ontwikkelingen nauwgezet te blijven volgen en indien nodig daar in de toekomst op te anticiperen. Op dit moment laat het financieel perspectief 2024 – 2027 een structureel tekort zien met ingang van 2026. Om die reden beperken de voorstellen in deze kadernota zich dan ook tot onontkoombare bijstellingen en actualisaties.

Wenselijke bijstellingen zijn wel in beeld gebracht, maar worden gezien het ontbreken van financiële dekking niet ter besluitvorming aan uw raad voorgelegd. Deze onderwerpen uit bijvoorbeeld de Sport- en Beweegvisie en de Cultuurvisie blijven de komende jaren nadrukkelijk in beeld gebracht worden in opeenvolgende kadernota's. Op het moment dat er financiële ruimte beschikbaar komt zijn dit de onderwerpen die betrokken kunnen worden in de integrale afweging.

In overleg met de Commissie van de Rekening is er een procesvoorstel opgesteld om aan de slag te gaan met zero based begroten. Dit naar aanleiding van een aangenomen amendement bij de programmabegroting 2023 – 2026. Via deze weg zullen ombuigingsmogelijkheden in beeld gebracht worden. Daar willen we de tijd voor nemen om met elkaar op een later moment afgewogen keuzes in te kunnen maken.

Blijven inzetten op de ambities

Het is zaak de groei van de stad maximaal te accommoderen, maar met oog voor de maatschappelijke opgave in de bestaande stad. Er liggen veel kansen voor de stad en we kunnen het ons simpelweg niet veroorloven om stil te zitten. De stad moet groeien om financieel gezond te blijven en daar is de inzet ook op gericht.

2. Leeswijzer

Deze kadernota 2024 – 2027 bestaat, naast de bestuurlijke boodschap en deze leeswijzer, uit een aantal hoofdstukken en bijlagen. Hieronder wordt kort ingegaan op de inhoud daarvan.

3. Voorgestelde begrotingsbijstellingen 2024 - 2027
Binnen dit hoofdstuk worden alle voorgestelde bijstellingen op de begroting en meerjarenraming uiteen gezet. Dit zijn bijstellingen ten opzichte van de eindstand van de programmabegroting 2023 – 2026. Deze bijstellingen zijn onderverdeeld in de volgende categorieën:

A. Onontkoombaar / actualisaties
B. Loon- en prijsontwikkeling
C. Gemeentefonds
D. Personeel
E. Overig

Na verwerking van de voorgestelde begrotingsbijstellingen is er sprake van structureel en reëel begrotingsevenwicht in de jaren 2024 en 2025. Met ingang van het jaar 2026 is er op dit moment sprake van een structureel tekort. Ten opzichte van de programmabegroting 2023 – 2026 is het beeld in de laatste jaarschijven negatiever geworden.

4. Voorgestelde inzet incidentele middelen
Vanuit het financieel toezicht wordt onderscheid gemaakt tussen baten en lasten die structureel- en incidenteel van karakter zijn. Achterliggende reden hiervoor is dat moet worden voorkomen dat structurele lasten gedekt worden door incidentele baten en er daarmee geen sprake is van structureel begrotingsevenwicht. Ook in deze kadernota wordt deze splitsing aangehouden: daar waar hoofdstuk 3 ingaat op de structurele bijstellingen heeft hoofdstuk 4 betrekkingen op bijstellingen met een incidenteel karakter. Er worden in dit hoofdstuk een vijftal bijstellingen met een incidenteel karakter ter besluitvorming aan de raad voorgelegd.

5. Proces om te komen tot een sluitende meerjarenraming
Er lopen nog gesprekken met het Rijk over de bredere financiering systematiek die met ingang van 2026 zal worden ingevoerd. Op dit moment is er echter nog steeds geen duidelijkheid over. Gezien de ontwikkelingen is de kans dat er daadwerkelijk bezuinigd moet worden om het financieel perspectief met ingang van 2026 sluitend te krijgen een stuk aannemelijker geworden. De raad heeft bij de behandeling van de programmabegroting 2023 – 2026 een amendement aangenomen waarmee het college werd opgeroepen te onderzoeken of ‘zero based begroten’ bij zou kunnen dragen aan het sluitend maken van het financieel perspectief. In afstemming met de Commissie van de Rekening is een procesvoorstel opgesteld, dat in dit hoofdstuk aan de raad ter besluitvorming wordt voorgelegd.

Bijlage 1: Beleidsvoornemens – op dit moment geen dekking voor
Zoals ook staat verwoord in de bestuurlijke boodschap is er op dit moment sprake van een structureel tekort met ingang van 2026. Om die reden blijven de bijstellingen met een structureel karakter beperkt tot onontkoombare ontwikkelingen en actualisaties. Er zijn daarnaast diverse beleidsvoornemens in beeld gebracht, welke - in verband met het ontbreken van dekking - op dit moment niet aan de raad ter besluitvorming worden voor gelegd. Bijlage 1 bevat de onderbouwing van deze beleidsvoornemens.

Bijlage 2: Aanvullende informatie zero based begroten
In hoofdstuk 5 wordt een procesvoorstel gedaan om van start te gaan met zero based begroten. Bijlage 2 bevat aanvullende informatie over het huidige begrotingsproces en gaat in op wat er precies verstaan kan worden onder zero based begroten en hoe zich dat verhoudt tot het reguliere begrotingsproces.

Bijlage 3: Terugkoppeling aangenomen moties en amendementen
Bij de programmabegroting 2023 – 2026 zijn enkele moties en amendementen aangenomen waarin het college werd opgeroepen in de kadernota 2024 – 2027 te komen met een terugkoppeling. Voorbeelden zijn de VVV informatievoorziening, openingstijden van MFA’s en inzet personele capaciteit naar aanleiding van de groei van de stad. Deze onderwerpen worden toegelicht in bijlage 3.

3. Actualisatie financieel perspectief 2024 - 2027

	Meerjarenraming 2024 - 2027			
	2024	2025	2026	2027
Beginstand meerjarenraming 2024 - 2027 (= eindstand programmabegroting 2023 - 2026)	**457**	**2.686**	**-7.298**	**-11.697**

Bijstelling	Taakveld	**A. Onontkoombaar / actualisaties**	Meerjarenraming 2024 - 2027 2024	2025	2026	2027
1	0.2	Actualisatie bijdrage GR Het Flevolands Archief	-123	-123	-123	-123
2	0.2	Vervanging bedrijfsauto	-10	-10	-10	-10
3	0.8	Actualisatie rondweg Lelystad Zuid	547	547	266	-131
4	1.1	Actualisatie bijdrage GR Veiligheidsregio	-296	-296	-296	-296
5	2.1	Actualisatie integraal stedenbouwkundig ontwerp Stationsgebied Oost	-95	-94	-94	-94
6	2.2	Actualisatie fietsenstalling station	382	382	-	-
7	4.2	Actualisatie IHP	-871	-568	-1.092	-957
8	5.1	Inzet Brede Regeling Combinatiefuncties	-180	-180	-180	-180
9	5.2	Actualisatie openlucht natuurzwembad	125	-	-	-
10	5.2	Actualisatie sporthal infrastructuur	175	175	-	-
11	5.3	Actualisatie onderhoud kunstcollectie	-13	-13	-25	-25
12	5.3	Actualisatie investering nieuw poppodium	300	300	-50	-50
13	5.7	Actualisaties onderhoudbestekken	-740	-740	-740	-740
14	6.3	Actualisatie Participatiewet	PM	PM	PM	PM
15	6.4	Actualisatie Wet Sociale Werkvoorziening (Social Firm)	-	-	403	-
16	6.71	Actualisatie Wmo	PM	PM	PM	PM
17	6.72	Actualisatie jeugdzorg	PM	PM	PM	PM
18	7.1	Actualisatie bijdrage GR GGD	-279	-279	-279	-279
19	8.3	Actualisatie uitwerking investeren bestaande wijken	500	-	-	-
		A. Financieel effect onontkoombaar / actualisaties	**-578**	**-899**	**-2.220**	**-2.885**

Bijstelling	Taakveld	**B. Loon- en prijsontwikkeling**	Meerjarenraming 2024 - 2027 2024	2025	2026	2027
		Batenkant begroting				
20	0.61	Actualisatie OZB inkomsten - indexatie en areaal	2.158	2.158	2.158	2.158
21	0.7	Nominale compensatie algemene uitkering gemeentefonds	5.910	5.910	5.910	5.910
22	0.7	Aanvulling nominale compensatie algemene uitkering gemeentefonds	4.520	4.520	4.520	4.520
		Lastenkant begroting				
23	0.8	Compensatie stijging CAO lonen en sociale lasten (tranche 2023)	-1.173	-1.173	-1.173	-1.173
24	0.8	Compensatie stijging CAO lonen en sociale lasten (tranche 2024)	-3.284	-3.284	-3.284	-3.284
25	0.8	Compensatie inflatie - gemeentebegroting (tranche 2024)	-7.020	-7.020	-7.020	-7.020
26	0.8	Compensatie inflatie - gesubsidieerde instellingen (tranche 2024)	-1.271	-1.271	-1.271	-1.271
		B. Financieel effect loon- en prijsontwikkeling	**-160**	**-160**	**-160**	**-160**

Bijstelling	Taakveld	**C. Gemeentefonds**	Meerjarenraming 2024 - 2027 2024	2025	2026	2027
		Algemene mutaties				
27	0.7	Doorwerking bredere financieringsystematiek	-	-	PM	PM
28	0.7	Herijking algemene uitkering	-	-	PM	PM
29	0.7	Structureel ramen eenmalige uitkering 2026	-	-	-	4.356
		Taakgerelateerde mutaties				
30a	0.7	Wet goed verhuurderschap	44	44	44	44
31a	0.7	Wet kwaliteitsborging voor het bouwen	-12	-12	-12	-
		Doorvertalen taakgerelateerde mutaties				
30b	8.3	Wet goed verhuurderschap	-44	-44	-44	-44
31b	8.3	Wet kwaliteitsborging voor het bouwen	12	12	12	-
		C. Financieel effect gemeentefonds	**-**	**-**	**-**	**4.356**

Bijstelling	Taakveld	D. Personeel	Meerjarenraming 2024 - 2027 2024	2025	2026	2027
32	0.4	Capaciteitsbehoefte in relatie tot groei van de stad	-328	-328	-328	-328
33	8.3	Capaciteitsbehoefte in relatie tot verstedelijkingsopgave	-200	-400	-600	-800
		D. Financieel effect personeel	**-528**	**-728**	**-928**	**-1.128**

Bijstelling	Taakveld	E. Overig	Meerjarenraming 2024 - 2027 2024	2025	2026	2027
34	7.3	Structurele subsidie Stichting Lelystad Schoon	-	-	-	-
35	8.2	Voorbereidingskrediet Stedelijk Waterfront Kust	-	-	-	-
36	8.2	Voorbereidingskrediet Zilverpark West	-	-	-	-
		E. Financieel effect overig	**-**	**-**	**-**	**-**

Recapitulatie kadernota 2024 - 2027	Meerjarenraming 2024 - 2027 2024	2025	2026	2027
Beginstand meerjarenraming 2024 - 2027 (= eindstand programmabegroting 2023 - 2026)	**457**	**2.686**	**-7.298**	**-11.697**
A. Financieel effect onontkoombaar / actualisaties	-578	-899	-2.220	-2.885
B. Financieel effect loon- en prijsontwikkeling	-160	-160	-160	-160
C. Financieel effect gemeentefonds	-	-	-	4.356
D. Financieel effect personeel	-528	-728	-928	-1.128
E. Financieel effect overig	-	-	-	-
Subtotaal effect bijstellingen op beginstand	**-1.266**	**-1.787**	**-3.308**	**183**
Voorlopige eindstand kadernota 2024 - 2027	**-809**	**899**	**-10.606**	**-11.514**

Voor jaarschijf 2024 is er vooralsnog sprake van een beperkt tekort, wat naar verwachting afgedekt kan worden doordat er – op basis van de ervaringen in de afgelopen jaren – wederom sprake zal zijn van enige onderbesteding op de structurele budgetten:

Voorlopige eindstand kadernota 2024 - 2027	**-809**	**899**	**-10.606**	**-11.514**
Analyse doorwerking jaarresultaten afgelopen jaren - effect 2024	809	-	-	-
Eindstand kadernota 2024 - 2027	**-**	**899**	**-10.606**	**-11.514**

Resumé

De actualisatie van het financieel perspectief 2024 – 2027 laat zien dat er met ingang van 2026 nog steeds sprake is van een substantieel structureel tekort. Ten opzichte van het beeld in de programmabegroting 2023 – 2026 is het beeld zelfs iets negatiever geworden. De gesprekken over het 'ravijnjaar' tussen het kabinet en de VNG zijn nog steeds niet afgerond. Het is mogelijk dat er in de meicirculaire 2023 meer duidelijkheid geboden wordt, maar dit is allerminst zeker.

In hoofdstuk 5 van deze kadernota wordt ingegaan op het proces van 'zero based begroten' dat in de aankomende periode wordt opgestart. Aan de hand van dit proces worden keuzemogelijkheden voorbereid op basis waarvan op termijn besluitvorming plaats kan vinden over noodzakelijk door te voeren ombuigingen. Op de volgende pagina's worden de hierboven gepresenteerde afzonderlijke bijstellingen van een toelichting voorzien.

A. Onontkoombaar / actualisaties

De bijstellingen die in deze categorie aan de raad ter besluitvorming worden voorgelegd hebben een onontkoombaar karakter en zijn veelal direct gerelateerd aan uitvoering van het wettelijk takenpakket. Het kan ook gaan om actualisaties van bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen en actualisaties van eerder gereserveerde middelen als gevolg van externe onvermijdelijke ontwikkelingen. Naar aanleiding van de aangenomen motie M03 bij de programmanbegroting 2023 – 2026 is nadrukkelijk gekeken naar de bijstellingen die in deze categorie zijn opgenomen. In de toelichting wordt uiteen gezet waarom de desbetreffende bijstelling noodzakelijk wordt geacht.

1	Bijstelling	0.2	Bedragen x € 1.000			
			2024	2025	2026	2027
	Actualisatie bijdrage GR Het Flevolands Archief		-123	-123	-123	-123

De begroting van de gemeenschappelijke regeling Het Flevolands Archief (HFA) wordt jaarlijks bijgesteld aan de hand van loon- en prijsindexatie. Eind juni 2023 wordt de ontwerpbegroting 2024 - 2027 ter vaststelling aangeboden aan het Algemeen Bestuur van HFA. In 2024 stijgt de bijdrage aan HFA naar €191.295 waar in de Lelystadse begroting €180.000 is opgenomen. Per saldo een toename van €11.295.

Daarnaast moet de bijdrage aan HFA worden bijgesteld vanwege uitbreiding van de dienstverlening met een wettelijk verplicht digitaal archiefdepot. Een zogeheten e-depot. Deze bijstelling is onderdeel van het vastgestelde beleidsprogramma Lelystad Digitaal 2025. Citaat uit Lelystad Digitaal 2025: "De toename in digitale dienstverlening brengt met zich mee dat de meerjarige digitale opslag van informatie goed gewaarborgd wordt. Conform de archiefwet zal in 2024 een e-depot worden ingericht waarvoor gevraagd wordt de raming van kosten in de begroting 2023 - 2026 op te nemen."

De bijdrage ten aanzien van het e-depot wordt geraamd op jaarlijks €112.000 en wordt eind 2024 geëvalueerd. Herziening van de bijdrage voor 2025 en verder is mogelijk. Dit bedrag is onder voorbehoud van instemming van alle deelnemers aan de GR.

Voorgesteld besluit:

1. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Actualisatie bijdrage GR Flevolands Archief’ de begroting 2024 en de meerjarenraming met ingang van 2025 bij te stellen met -€123.000.

2	Bijstelling	0.2	Bedragen x € 1.000			
			2024	2025	2026	2027
	Vervanging bedrijfsauto		-10	-10	-10	-10

Voor de uitoefening van de wettelijke taken op het gebied van de Basisregistratie Grootschalige Topografie (BGT), Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG) en Wet Waardering Onroerende Zaken (WOZ) verzorgt het team Geoinformatie en Belastingen de uitvoering van diverse landmeetkundige werkzaamheden. Voor de uitvoering van deze werkzaamheden wordt gebruik gemaakt van bedrijfsauto's. Een van de huidige bedrijfsauto's is ruim 20 jaar oud. Gelet op de technische staat zal deze binnen afzienbare tijd vervangen dienen te worden. De vervangingsinvestering bedraagt €60.000, wat zich vertaalt in een kapitaallast van afgerond €10.000 per jaar in de periode 2024 - 2029.

Voorgesteld besluit:

2a. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Vervanging bedrijfsauto’ een investeringskrediet beschikbaar te stellen van €60.000.

2b. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Vervanging bedrijfsauto’ de begroting 2024 en de meerjarenraming met ingang van 2025 bij te stellen met -€10.000.

3	Bijstelling	0.8	Bedragen x € 1.000			
			2024	2025	2026	2027
	Actualisatie rondweg Lelystad Zuid		547	547	266	-131

In de programmabegroting 2021 - 2024 heeft de raad besloten om met ingang van 2024 een bedrag ter grootte van €547.000 structureel te reserveren. Dit ter dekking van de kapitaallasten die voortvloeien uit

een verwachte investering van €15 mln. (exclusief btw). Deze inschatting was gebaseerd op het toenmalige prijspeil, zonder rekening te houden met indexering. De brug Lage Dwarsvaart was hierin geraamd op €4 mln., uitgaande van:

- €3 mln. voor aanleg van een nieuwe fietsbrug;
- €1 mln. voor handhaving van de verkeersbrug en aanbrengen van:
  - een nieuwe asfalt laag;
  - voertuig kerende leuningen en versterken van de rand van het brugdek.

Update raming
Eind 2022 is een schetsontwerp opgesteld en is een update van de kostenraming gemaakt. De actuele kostenraming bedraagt €19,6 mln. (exclusief btw). Dit is €4,6 mln. hoger dan de eerder verwachte €15 mln.. De hogere uitkomst van de raming is het gevolg van noodzakelijke indexering t/m 2026 (€1,4 mln.), hogere kosten voor grondverwerving en milieuonderzoeken (€0,6 mln.) en het toevoegen van een noodzakelijke volledige vervanging van brug Lage Dwarsvaart met een extra investering van €2,5 mln.. Uit berekeningen is namelijk gebleken dat de bestaande verkeersbrug Lage Dwarsvaart niet voldoet aan de huidige bouwnormen en dat per direct een aslastbeperking nodig is. Om een onbeperkte en veilige bereikbaarheid van Hollandse Hout te blijven garanderen, moet de verkeersbrug in zijn geheel en op zo kort mogelijke termijn worden vervangen. Dit is een extra project en onvermijdelijke uitbreiding van het project rondweg.

Gelet op aard en noodzaak van de brugvervanging moet deze vooruitlopend op de rondweg in 2024 en 2025 worden gerealiseerd. Dit betreft een geraamd totaalbedrag van €6,6 mln. (prijspeil 2022) ofwel €7,1 mln. inclusief indexering. In die raming is nog geen rekening gehouden met meerkosten ten behoeve van de beeldkwaliteit. Hiervoor wordt vooruitlopend op de ontwerpfase alvast rekening gehouden met €1 mln. extra investering, bovenop het bedrag van €7,1 mln. In de loop van 2023 wordt dit verder uitgewerkt. In het schetsontwerp van 2022 is nog geen rekening gehouden met de aanvullende eisen die de ontwikkeling van Warande 2.0 aan de aanleg van de Verlengde Westerdreef en de Laan van Nieuwland stelt. Eerste inschatting gaat uit van een scopewijziging ter grootte van €8 mln. Uitgaande van de vastgestelde lastenverdeling tussen provincie Flevoland en gemeente Lelystad komt 15/39e deel van dat bedrag (€3,1 mln.) voor rekening van gemeente Lelystad.

Dekking
Vorenstaande update van het project tot €19,6 mln. betekent voor 2026 een jaarlast als gevolg van rente en afschrijving van ca. €245.000 en voor 2027 en verder een jaarlast van circa €600.000 (gebaseerd op een lineaire afschrijving van 30 jaar voor bruggen en fietstunnel, 40 jaar voor wegen, fiets- en voetpaden en een omslagrente van 0,25%). Ten opzichte van de beschikbare structurele stelpost van €547.000 is er tot en met 2026 sprake van vrijval van budget.

Met ingang van 2027 is hiervoor aanvullend budget nodig van circa €53.000 structureel. Binnen de begroting is vanuit de stelpost loon-/ prijscompensatie voor de hogere inflatiekosten circa €43.000 structurele dekking beschikbaar. Het restant van €10.000 wordt nu opgevoerd via deze kadernota als reservering voor de verwachte toekomstige investering.

Ondanks de hogere investering zijn de structureel extra benodigde middelen vanaf 2027 beperkt. Enerzijds door dekking vanuit de stelpost loon-/ prijscompensatie, anderzijds door de lagere omslagrente van 0,25% (de omslagrente was bij de programmabegroting 2021 - 2024 nog 1%). Aanvullend op deze €10.000 extra kapitaallastenruimte per 2027 op basis van de actualisatie van het schetsontwerp is er vanaf 2026 ook nog structureel kapitaallastenruimte van €36.000 nodig voor de beeldkwaliteit (€1,0 mln. in 30 jaar afschrijven) en €85.000 vanaf 2027 voor de scopewijziging (€3.1 mln. in 40 jaar afschrijven).

Voorbereidingskrediet 2023
In de programmabegroting 2021 - 2024 heeft de gemeenteraad een voorbereidingskrediet van €300.000 beschikbaar gesteld. Dit krediet was bedoeld voor de initiatieffase en het bepalen van de scope en de kosten van het project. Voor de voortgang van het project is ophoging van het voorbereidingskrediet nu nodig voor onder andere projectmanagement, omgevingsmanagement, participatie, overleg en afstemming met de provincie, voorlopig ontwerp, de MER-procedure, alsmede onderzoek, voorbereiding en engineering door externe bureaus bijv. geotechnisch, constructief, verkeer, milieu.

Het project kent een strakke planning, vooral ingegeven door de MER-procedure en besluitvorming bij de provincie, om daarmee het beoogde einddoel (gereed 2026) te behalen. Voorgesteld wordt om thans het voorbereidingskrediet op te hogen tot een bedrag van €2 mln. waarvan €0,7 mln. voor het onderdeel wegen (afschrijving 40 jaar) en €1,3 mln. voor bruggen (afschrijving 30 jaar), ter dekking van gerealiseerde en geraamde voorbereidingskosten tot en met 2023.

Aan het voorbereidingskrediet zijn geen directe lasten verbonden. De voorbereidingskosten worden te zijner tijd gedekt binnen de nog aan te vragen investeringskredieten. Voor zover de voorbereidingskosten in de toekomst niet aan de ontwikkeling kunnen worden toegerekend, bijvoorbeeld wanneer het project onverhoopt niet door zou gaan, dan moeten deze in één keer worden afgeschreven ten laste van het rekeningresultaat van dat boekjaar (het rekeningresultaat wordt toegevoegd of onttrokken aan de algemene reserve waardoor de algemene reserve indirect als achtervang dient).

Vervolg
Naar verwachting worden in 2023 de MER-procedure en het Voorlopig Ontwerp afgerond. Deze worden zoveel mogelijk afgestemd op de geplande woningbouw van Warande en de poortfunctie van Nationaal Park Nieuw Land. In de loop van 2023 wordt de raad separaat geïnformeerd over de resultaten. Ook wordt dan aan de raad gevraagd om het krediet voor de werkzaamheden in 2024 - 2025 beschikbaar te stellen en de brug Lage Dwarsstraat volledig te vervangen.

Risico	Gevolg
Brug Lage Dwarsvaart wordt niet vervangen.	Gebied Hollandse Hout en de Lelystadse kant van Nationaal Park zijn voor zwaar verkeer onvoldoende c.q. beperkt bereikbaar. Verkeersbrug wordt flessenhals en leidt tot congestie van verkeer van/naar Hollandse Hout. Onvoldoende veiligheid c.q. gevaarlijke situaties op en onder de brug. Schade of bezwijken van brug als gevolg van te hoge verkeersbelasting.
Niet doorgaan van het project.	De gemaakte kosten moeten in een keer worden afgeschreven. Claims te verwachten, bijvoorbeeld van provincie. Imagoschade voor Lelystad en provincie. Schade aan wederzijds vertrouwen en voor toekomstige samenwerking tussen Lelystad en provincie. Ontwikkeling van woningbouw Warande loopt ernstige vertraging op. Bereikbaarheid van de stad loopt vast. Rem op de groei van de stad en het welzijn van inwoners en ondernemers.
Scopewijziging naar aanleiding van ontwikkelingen Warande.	Consequenties voor ontwerp, planning en financiën van rondweg en Warande. Geen overeenstemming over kostenverdeling. Imagoschade.
Scopewijziging naar aanleiding van onderzoeksresultaten / MER.	Consequenties voor ontwerp, planning en financiën.
Indexering blijkt hoger dan geraamd.	Onvoldoende budget.

Voorgesteld besluit:

3a. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Actualisatie rondweg Lelystad Zuid’ het voorbereidingskrediet in 2023 op te hogen tot een totaalbedrag van €2.000.000 (exclusief BTW), waarvan €700.000 voor de wegen, fiets- en voetpaden (afschrijving 40 jaar) en €1.300.000 voor de bruggen en tunnel (afschrijving 30 jaar).

3b. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Actualisatie rondweg Lelystad Zuid’ de begroting 2024 en de meerjarenraming 2025 – 2027 bij te stellen met de volgende bedragen: €547.000 in 2024 en 2025, €266.000 in 2026 en -€131.000 met ingang van 2027.

4	Bijstelling	1.1				Bedragen x € 1.000
			2024	2025	2026	2027
	Actualisatie bijdrage GR Veiligheidsregio		-296	-296	-296	-296

De begroting van de Veiligheidsregio wordt ieder jaar geactualiseerd conform de in de gemeenschappelijke regeling opgenomen uitgangspunten, zoals volumegroei, loon- en prijsindexatie. De volgende factoren zijn van invloed op de hoogte op de bijstelling:

- Recent is er een CAO principeakkoord voor medewerkers van veiligheidsregio's bereikt. Het financiële effect voor 2024 zal naar verwachting resulteren in een kostenverhoging tussen de €900.000 en €1.100.000 structureel. Voor Lelystad zal dit effect rond de €200.000 liggen.
- De jaarlijkse eerder ingeschatte prijscompensatie van 1,5% is niet toereikend. Gezien de aanzienlijke inflatie als gevolg van economische en maatschappelijke ontwikkelingen in 2022 is het in de septembercirculaire gemeentefonds 2022 genoemde inflatiecijfer voor 2023 en verder bijgesteld naar 5,9% (wat een toename van 4,4% inhoudt).

Bovenstaande leidt ertoe dat voor Lelystad de kosten met ingang van 2024 toenemen met €296.368 ten opzichte van het bedrag wat er in de begroting is opgenomen, te weten € 5.185.989.

Voorgesteld besluit:
4. Op basis van bovenstaand voorstel 'Actualisatie bijdrage GR Veiligheidsregio' de begroting 2024 en de meerjarenraming met ingang van 2025 bij te stellen met -€296.000.

5	Bijstelling	2.1	Bedragen x € 1.000			
			2024	2025	2026	2027
	Actualisatie integraal stedenbouwkundig ontwerp Stationsgebied Oost		-95	-94	-94	-94

In 2022/2023 is een integraal stedenbouwkundig ontwerp opgesteld voor Stationsgebied Oost. Dit ontwerp omvat de ontwikkeling van een nieuw eilandbusstation, een vrije busbaan, autoweg en de omliggende openbare ruimte, inclusief het Stationsplein. Het betreft de herinrichting van de openbare ruimte. Op basis van dit ontwerp is een gedetailleerde SSK-kostenraming opgesteld. Hieruit blijkt dat het reeds beschikbare/ gereserveerde investeringskrediet overschreden wordt en er een aanvullend investeringskrediet nodig is van €3.842.00 om de realisatie van het ontwerp mogelijk te maken.

Er zijn geen reële mogelijkheden voor substantiële besparingen; het betreft een samenhangend geheel dat niet zonder consequenties op onderdelen aangepast kan worden. Het is voor de stad van belang om de samenhang en de kwaliteit van het ontwerp te handhaven. Op 21 februari 2023 heeft er besluitvorming plaatsgevonden in de raad over het ontwerp en de bijbehorende financiering. De raad heeft hierbij ingestemd om de bij het aanvullende investeringskrediet behorende kapitaallasten van €95.000 op te nemen als onontkoombaar in de kadernota 2024 - 2027 (raadsbesluit 13A, besluitpunt 4).

Voorgesteld besluit:
5. Op basis van bovenstaand voorstel 'Actualisatie integraal stedenbouwkundig ontwerp Stationsgebied Oost' de begroting 2024 en de meerjarenraming met ingang van 2025 bij te stellen met de volgende bedragen: -€95.000 in 2024 en -€94.000 met ingang van 2025.

6	Bijstelling	2.2	Bedragen x € 1.000			
			2024	2025	2026	2027
	Actualisatie fietsenstalling station		382	382	-	-

In de programmabegroting 2021 – 2024 heeft de raad middelen gereserveerd voor fietsparkeren in het stationsgebied. De reeds geraamde kapitaallasten in 2024 en 2025 kunnen vrijvallen ten gunste van het begrotingssaldo. De middelen voor 2026 en verder blijven in de begroting gereserveerd ter dekking van het nog definitief uit te werken investeringsvoorstel.

Voorgesteld besluit:
6. Op basis van bovenstaand voorstel 'Actualisatie fietsenstalling station' de begroting 2024 en de meerjarenraming 2025 bij te stellen met €382.000.

7	Bijstelling	4.2	Bedragen x € 1.000			
			2024	2025	2026	2027
	Actualisatie IHP		-871	-568	-1.092	-957

Het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP) geeft concrete uitwerking aan de wettelijke zorgplicht van de gemeente voor de onderwijshuisvesting voor het primair, speciaal en voortgezet onderwijs in de stad.

Ieder jaar wordt het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP) geactualiseerd. De actualisatie die volgt uit het IHP Jaarprogramma 2023 - 2024 omvat de bijstellingen van al geplande nieuwbouwprojecten op basis van leerlingenprognoses, prijsstijgingen en andere gewijzigde omstandigheden. De actualisatie van het IHP omvat daarnaast de bekostiging van door de schoolbesturen ingediende aanvragen die op basis van de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs in aanmerking komen voor honorering.

Voor 2024 betreffen de toe te kennen aanvragen vergoedingen voor het herstel van constructiefouten in de gebouwen van basisschool De Boeier (ventilatievoorziening) en (v)so scholen De Rede en Herman Bekius (dakbedekking). In afwachting van definitieve besluitvorming van de minister van OCW over de bekostiging van deze school, zijn ook de kosten van huisvesting meegenomen voor een derde basisschool in Warande. In overleg met het schoolbestuur is de in het voorgaande IHP Jaarprogramma toegekende uitbreiding voor basisscholen De Tjotter en De Triangel daarnaast gewijzigd van een permanente naar een tijdelijke voorziening, mede in relatie tot de verwachte derde basisschool in Warande.

Andere bijstellingen die zijn meegenomen in het IHP Jaarprogramma 2023 - 2024 betreffen:

- de kosten van tijdelijke voorzieningen die nodig zijn gedurende de bouwperiode van de schoolgebouwen en gymzalen voor het primair onderwijs volgend uit het IHP Meerjarenperspectief.
- een indexering met 14,08% van de reeds in de begroting opgenomen middelen voor onderwijshuisvestingsvoorzieningen, nodig om gezien de sterk gestegen bouwkosten deze voorzieningen conform besluitvorming te kunnen realiseren. Indexering met dit percentage is middels een separaat raadsvoorstel toegelicht en voor besluitvorming voorgelegd.

Een ‘wenselijk’ voorstel voor 2024 betreft verder het ‘vergroenen’ en het verbeteren van de kwaliteit van de brede schoolpleinen van basisscholen De Sluis, Grundel, Driestromenland en De Brink. Dit voorstel vloeit voort uit het beleid omtrent brede schoolpleinen zoals vastgelegd in het beleidskader onderwijshuisvesting. Het budget hiervoor was reeds begroot.

De actualisering van het IHP jaarprogramma 2023 - 2024 omvat ook budget voor klimaatadaptieve maatregelen bij nieuwbouwprojecten. Hiermee wordt een eerste stap gezet in de uitvoering van de motie hieromtrent van november 2022. De besluitvorming over de gefaseerde uitvoering van deze motie is met een separaat voorstel aan de raad voorgelegd. Een uitgebreide toelichting op de voorgestelde bijstellingen, is opgenomen in IHP Jaarprogramma 2023 - 2024.

Voorgesteld besluit:

7. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Actualisatie IHP’ de begroting 2024 en de meerjarenraming met ingang van 2025 bij te stellen met de volgende bedragen: -€871.000 in 2024, -€568.000 in 2025, -€1.092.000 in 2026 en -€957.000 met ingang van 2027.

8	Bijstelling	5.1	Bedragen x € 1.000			
			2024	2025	2026	2027
	Inzet Brede Regeling Combinatiefuncties		-180	-180	-180	-180

De centrale doelstelling van de Rijksoverheid en gemeente Lelystad is een gezonde generatie in 2040. Dat bereiken we onder andere door het terugdringen van gezondheidsachterstanden, het bevorderen van een gezonde leefstijl en werken aan de sociale basis.

Alle gemeenten krijgen in de periode van 2023 - 2026 met een Brede SPUK- regeling de mogelijkheid om de diverse afspraken te kunnen uitvoeren. Een van de beproefde onderdelen is de Brede Regeling Combinatiefuncties (BRC). Het Rijk stelt 40% van de vergoeding beschikbaar, vanuit de gemeente wordt een cofinanciering van 60% gevraagd. Tot en met 2022 ontving de gemeente Lelystad een bijdrage vanuit de BRC om 17,5 fte aan combinatiefunctionarissen te realiseren op het gebied van cultuur, sport en bewegen en welzijn. Wegens een in het verleden doorgevoerde taakstelling bij de welzijnsorganisatie kon de lokale cofinanciering onvoldoende worden gerealiseerd, wat heeft gezorgd voor het schrappen van 5fte aan leefstijlcoaches.

In de Sport- en Beweegvisie 2030 is als eerste prioriteit de leefstijlcoach opgenomen. Zij hebben de rol om de samenwerking tussen de zorg-, welzijns- en de sport- en beweegsector te versterken met als doel

deelnemers toe te leiden naar de verschillende activiteiten ter bevordering van de gezondheid. De leefstijlcoach draagt dus niet alleen bij aan de sport- en beweeg doestellingen maar ook aan de doelstellingen op het gebied van gezondheidsbevordering en de sociale basis. Vanuit de Sport- en Beweegvisie 2030 is het uitgangspunt om 5 fte leefstijlcoaches opnieuw in te voeren, vanuit het scenario 'Basis op orde'.

Het normbedrag voor 1 fte combinatiefunctie is €60.000 (zie Sport- en Beweegvisie 2030). Dit maakt een totaal van €300.000. De gemeente dient 60% cofinanciering bij te dragen. Dat vraagt een structurele ophoging van het budget op de begroting ad €180.000. Indien de €180.000 cofinanciering niet beschikbaar wordt gemaakt is de consequentie dat de gemeente een deel van de rijksmiddelen vanuit de Brede SPUK terug moet betalen. Gezien de opgaven in Lelystad op het terugdringen van gezondheidsachterstanden en het bevorderen van sport- en beweegparticipatie (beweegnorm) is dit zeer ongewenst.

Voorgesteld besluit:
8. Op basis van bovenstaand voorstel 'Inzet Brede Regeling Combinatiefuncties' de begroting 2024 en de meerjarenraming met ingang van 2025 bij te stellen met -€180.000.

9	Bijstelling	5.2	Bedragen x € 1.000			
			2024	2025	2026	2027
	Actualisatie openlucht natuurzwembad		125	-	-	-

Op basis van het raadsakkoord zijn er middelen in de begroting gereserveerd voor realisatie van een natuurzwembad. In de programmabegroting 2023 – 2026 is aangegeven dat hiertoe in 2023 een onderzoek zal worden uitgevoerd. Dit betekent evenwel dat eventuele realisatie van een dergelijke voorziening niet op korte termijn zal zijn afgerond. De in jaarschijf 2024 opgenomen kapitaallasten kunnen om die reden incidenteel vrijvallen.

Voorgesteld besluit:
9. Op basis van bovenstaand voorstel 'Actualisatie openlucht natuurzwembad' de begroting 2024 bij te stellen met €125.000.

10	Bijstelling	5.2	Bedragen x € 1.000			
			2024	2025	2026	2027
	Actualisatie sporthal infrastructuur		175	175	-	-

In de programmabegroting 2022 – 2025 heeft de raad met ingang van 2024 structureel €175.000 gereserveerd voor de versterking van de sporthallen infrastructuur. Nadere besluitvorming hieromtrent moet nog plaats vinden. Wanneer realisatie van een nieuwe sporthal in 2025 zou worden afgerond zal de gereserveerde dekking pas benodigd zijn met ingang van 2026. De in 2024 en 2025 opgenomen kapitaallasten kunnen om die reden incidenteel vrijvallen.

Voorgesteld besluit:
10. Op basis van bovenstaand voorstel 'Actualisatie sporthal infrastructuur' de begroting 2024 en de meerjarenraming 2025 bij te stellen met €175.000.

11	Bijstelling	5.3	Bedragen x € 1.000			
			2024	2025	2026	2027
	Actualisatie onderhoud kunstcollectie		-13	-13	-25	-25

Dit betreft een bijstelling in het kader van de Cultuurvisie 2024 - 2030. In de auteurswet van 1912 is vastgelegd dat eigenaren van een kunstwerk de verplichting hebben dit werk naar behoren te beheren, te onderhouden en waar nodig te restaureren. Als eigenaar van een groot aantal kunstwerken in de openbare ruimte en in het stadhuis draagt ook de gemeente deze verantwoordelijkheid. Daarnaast is het bij enkele kunstwerken (o.a. de Zuil van Lely) voor de openbare veiligheid noodzakelijk dat de constructie periodiek worden geïnspecteerd.

Voor de gemeentelijke kunstcollectie in de openbare ruimte wordt een meerjarig onderhoud- en inspectieprogramma uitgevoerd. Diverse taakstellingen op het cultuurbudget en de jaarlijkse prijsstijgingen, hebben ertoe geleid dat het huidige onderhoudsbudget niet meer toereikend is om het regulier en specifiek onderhoud goed uit te kunnen voeren. Dit heeft tot gevolg dat de kwaliteit en behoud van de kunstwerken wordt aangetast.

Voorgesteld besluit:

11. Op basis van bovenstaand voorstel 'Actualisatie onderhoud kunstcollectie' de begroting 2024 en de meerjarenraming met ingang van 2025 bij te stellen met de volgende bedragen: -€13.000 in 2024 en 2025 en -€25.000 met ingang van 2026.

12	Bijstelling	5.3	Bedragen x € 1.000			
			2024	2025	2026	2027
	Actualisatie investering nieuw poppodium		300	300	-50	-50

Met het vaststellen van de programmabegroting 2022 - 2025 heeft de raad per amendement besloten structureel €300.000 te reserveren voor de onderhouds- en kapitaallasten, voortvloeiend uit de toekomstige hernieuwbouw van poppodium Corneel. Deze lasten worden pas actief met ingang van 1 januari van het jaar nadat het actief is opgeleverd. Vooruitlopend op verdere besluitvorming kan de reservering in 2024 en 2025 vrijvallen ten gunste van het begrotingssaldo (ervan uitgaande dat de oplevering van het nieuwe poppodium in 2025 plaats zal vinden).

Het is op dit moment nog niet bekend in hoeverre het initieel ingeschatte investeringskrediet toereikend zal zijn. Gedurende 2022 en 2023 zijn de prijzen namelijk aanzienlijk gestegen. Om die reden zal er met ingang van 2026 €25.000 worden toegevoegd aan bovengenoemd budget vanuit de daarvoor beschikbare stelpost (budgetneutraal).

Onderdeel van het totaalbesluit bij de programmabegroting 2022 - 2025 was dat er €2 miljoen beklemd moest worden vanuit de algemene reserve, ter dekking van de toekomstige investering. Dit in aanvulling op het investeringskrediet dat met 'vreemd vermogen' gefinancierd zou moeten worden en waarvoor in de meerjarenraming kapitaallastenruimte is gereserveerd (zie toelichting hierboven). Wet- en regelgeving schrijft echter voor dat dit soort investeringen volledig op de balans geactiveerd moeten worden en over de looptijd moeten worden afgeschreven. Een dergelijke constructie via de algemene reserve is dan ook niet toegestaan. Om die reden wordt voorgesteld de beklemming van €2 miljoen op te heffen en de kapitaallasten (afgerond €50.000 per jaar) behorende bij een investering van €2 miljoen op te nemen in de meerjarenraming met ingang van 2026.

Voorgesteld besluit:

12a. Op basis van bovenstaand voorstel 'Actualisatie investering nieuw poppodium' de begroting 2024 en de meerjarenraming met ingang van 2025 bij te stellen met de volgende bedragen: €300.000 in 2024 en 2025 en -€50.000 met ingang van 2026.

12b. Op basis van bovenstaand voorstel 'Actualisatie investering nieuw poppodium' de hiervoor doorgevoerde beklemming van €2.000.000 binnen de algemene te laten vervallen.

13	Bijstelling	5.7	Bedragen x € 1.000			
			2024	2025	2026	2027
	Actualisaties onderhoudbestekken		-740	-740	-740	-740

Afgelopen jaren zien we bij het aanbesteden van onderhoudswerkzaamheden in de openbare ruimte een tendens van stijgende prijzen en steeds minder inschrijvers. Begin 2023 is het dagelijks onderhoud groen en reiniging van de stadhoofdwegen opnieuw aanbesteed. Het aanbestedingsresultaat laat een prijsverhoging zien van meer dan 100% (van €213.800 naar €489.000). Deze verhoging kan worden opgevangen vanuit de beschikbare middelen, die reeds in een eerdere begrotingsronde zijn geactualiseerd.

Eind 2023 lopen de 4 stadsdeelbestekken voor het dagelijks onderhoud groen en reiniging af. Deze zullen voor 2024 opnieuw moeten worden aanbesteed. De totale financiële omvang van deze bestekken

bedroeg, bij aanbesteding eind 2021, bijna €3,7 miljoen. Een deel van de verwachte loon- en prijsstijgingen voor lopende werken zijn in de begroting 2023 verwerkt. Dit zal echter onvoldoende zijn om verwachte aanbestedingsresultaten vanaf 2024 op te vangen. Op basis van het aanbestedingsresultaat van het bestek Stadshoofdwegen wordt nu uitgegaan van een stijging van de kosten van minimaal 20% structureel.

Voorgesteld besluit:

13. Op basis van bovenstaand voorstel 'Actualisaties onderhoudsbestekken' de begroting 2024 en de meerjarenraming met ingang van 2025 bij te stellen met -€740.000.

14	Bijstelling	6.3	Bedragen x € 1.000			
			2024	2025	2026	2027
	Actualisatie Participatiewet		PM	PM	PM	PM

Bijstandsuitkeringen worden verstrekt aan inwoners die recht hebben op een inkomen in het kader van de Participatiewet en de IOAW, gedurende de periode waarin zij nog niet in staat zijn om (volledig) in eigen onderhoud te voorzien. Daarnaast zijn er werkende inwoners, vallend onder de doelgroep Banenafspraak, waarvoor de werkgever loonkostensubsidie ontvangt (de loonkostensubsidie vergoedt het verschil tussen loonwaarde en minimumloon). De gemeente ontvangt een specifieke Rijksbijdrage voor de uitvoering van de wettelijke taken geformuleerd in de Participatiewet, waarbij het bedrag wordt bepaald op basis van een zogeheten objectief verdeelmodel. Vanaf 2022 wordt er binnen het macrobudget onderscheid gemaakt tussen het budget bijstandsuitkeringen (algemene bijstand, IOAW, IOAZ en het Bbz) voor inwoners en het budget voor de loonkostensubsidie voor werkgevers.

In de begroting 2023 is uitgegaan van een totale uitkeringslast ter grootte van €31.7 miljoen en een bedrag voor Loonkostensubsidie (LKS) ter grootte van €1.2 miljoen. Deze raming komt neer op een gemiddeld aantal klanten vallend onder de Participatiewet van 2.015 bij een gemiddelde prijs per uitkering van €15.736. In hoeverre deze aantallen daadwerkelijk gerealiseerd gaan worden is afhankelijk van diverse factoren en omgeven door onzekerheid.

Vooralsnog wordt ervan uitgegaan dat de Rijksbijdrage gelijke tred zal houden met de ontwikkeling van de uitkeringslasten. Er is hierbij sprake van aanzienlijke bandbreedtes, die zowel voor- als nadelig kunnen uitpakken. De voorlopige Rijksbijdrage 2023 zal in de loop van het kalenderjaar nog tweemaal worden bijgesteld als gevolg van realisatiecijfers over 2022, de effecten van de conjunctuur, Rijksbeleid en de loon- en prijsontwikkeling.

Voorgesteld besluit:

14. Op basis van bovenstaand voorstel 'Actualisatie Participatiewet' de begroting 2024 en de meerjarenraming met ingang van 2025 vooralsnog niet bij te stellen.

15	Bijstelling	6.4	Bedragen x € 1.000			
			2024	2025	2026	2027
	Actualisatie Wet Sociale Werkvoorziening (Social Firm)		-	-	403	-

De gemeente geeft uitvoering aan de Wet Sociale Werkvoorziening (Wsw) via de GR IJsselmeergroep waarin ook de gemeenten Noordoostpolder en Urk participeren (de gemeente Zeewolde heeft hun deelname aan de GR IJsselmeergroep in 2019 beëindigd). Na besluitvorming in de drie gemeenteraden van de deelnemende gemeenten is de GR IJsselmeergroep per 01-01-2020 omgezet in een bedrijfsvoeringsorganisatie.

De Wsw wordt de komende jaren verder afgebouwd en dit gebeurt financieel sneller dan de geprognosticeerde afname van het aantal medewerkers binnen de Wsw. Dit zorgt - naast de jaarlijks krimpende Rijksbijdrage per gerealiseerde arbeidsplaats (uitgedrukt in arbeidsjaren) op middellange termijn voor financiële uitdagingen. Op verzoek van de raad is er gekeken naar mogelijke oplossingsrichtingen en zijn er scenario's uitgewerkt over het oprichten van een social firm/onderneming. De besluitvorming hierover is bij de deelnemende gemeenten in 2019 afgerond.

In de programmabegroting 2018 - 2021 is een zo realistisch mogelijk beeld geschetst van de financiële effecten van de oprichting van een social firm voor Lelystad en is dit vertaald in de gemeentelijke begroting door middelen te reserveren voor eventuele (aanloop)tekorten. Op grond van de begroting 2023 van de GR IJsselmeergroep is naar verwachting het eigen vermogen van de GR IJsselmeergroep toereikend om de geprognosticeerde tekorten tot en met 2026 af te dekken. Om deze reden wordt een nadere bijstelling voorgesteld waarbij de gereserveerde middelen 2026 ter grootte van €403.000 vrijvallen ten gunste van het begrotingssaldo.

Voorgesteld besluit:

15. Op basis van bovenstaand voorstel 'Actualisatie Wet Sociale Werkvoorziening (Social Firm)' de meerjarenraming 2026 bij te stellen met €403.000.

16	Bijstelling	6.71				Bedragen x € 1.000
			2024	2025	2026	2027
	Actualisatie Wmo		PM	PM	PM	PM

De gemeente is op grond van de Wmo 2015 verantwoordelijk voor de ondersteuning van inwoners zodat zij zoveel mogelijk meedoen en zelfstandig kunnen (blijven) participeren in de maatschappij. Belangrijke groepen van aandacht binnen de Wmo zijn kwetsbare ouderen, inwoners met fysieke of verstandelijke beperking en inwoners met psychische problematiek.

In de programmabegroting 2023 - 2026 is voor de Wmo voor 2024 een budget van circa €24,8 miljoen gereserveerd (saldo lasten en baten). Het grootste deel van de Wmo uitgaven bestaat uit individuele maatwerkvoorzieningen zoals huishoudelijke ondersteuning, ondersteuning thuis, dagbesteding, vervoersvoorzieningen en woningaanpassingen. Een deel van deze uitgaven wordt bepaald door het aantal gebruikers en dit hangt weer samen met de vergrijzing, extramuralisering en het eigen bijdrage beleid (bepaald door de Rijksoverheid).

In de afgelopen periode zijn maatregelen genomen om het gebruik van de Wmo te beperken waarbij het uitgangspunt was dat de voorzieningen beschikbaar blijven voor inwoners waarvoor dit echt nodig is. Het gebruik lijkt door deze maatregelen minder snel te stijgen dan eerder voorzien, maar het is onzeker hoe dit op (middel)lange termijn uit zal pakken. Het voornemen van de Rijksoverheid om de eigen bijdragen voor de Wmo op de schop te nemen en voor huishoudelijke ondersteuning toch weer een inkomensafhankelijke bijdrage in te gaan voeren zal ook naar alle waarschijnlijkheid effect hebben op het gebruik van de Wmo maar dit zal naar verwachting niet eerder dan 1 januari 2025 worden ingevoerd. Al met al zijn er onzekerheden die de vraag naar - en daarmee het kostenniveau van - de Wmo bepalen.

Gezien de vele onzekerheden worden de ontwikkelingen actief gemonitord en zal in opmaat naar de Programmabegroting 2024 – 2027 een actueel overzicht worden opgesteld van lasten en baten. Vooralsnog wordt ervan uitgegaan dat deze actualisatie budgetneutraal kan worden uitgevoerd. Indien mogelijk wordt de gefaseerde doordecentralisatie van de regionale Wmo taak Beschermd Wonen in de actualisatie meegenomen. De financiële consequenties hiervan zijn op dit moment nog niet bekend. Mogelijk geeft de meicirculaire 2023 hierover meer duidelijkheid.

Voorgesteld besluit:

16. Op basis van bovenstaand voorstel 'Actualisatie Wmo' de begroting 2024 en de meerjarenraming met ingang van 2025 vooralsnog niet bij te stellen.

17	Bijstelling	6.72				Bedragen x € 1.000
			2024	2025	2026	2027
	Actualisatie jeugdzorg		PM	PM	PM	PM

De jeugdzorg staat zowel inhoudelijk als financieel onder druk. Ook voor Lelystad brengt dit onzekerheid voor het toekomstige financieel jaarresultaat jeugdzorg met zich mee. De onzekerheden komen onder andere door:

- post corona effecten leiden tot hoger beroep op specialistische GGZ (meer ernstige psychische problematiek/verminderde mentale weerbaarheid);

- hogere kosten door (landelijke) ontwikkeling naar kleinere groepen in de residentiële jeugdhulp en lagere caseload in de jeugdbescherming en jeugdreclassering;
- inflatie/CAO's, en krappe arbeidsmarkt leiden tot stijgende tarieven;
- onzekere positie van grote zorgaanbieders in relatie tot zorgcontinuïteit vraagt om een toenemend budget voor een dekkend zorgaanbod;
- de impact van de Hervormingsagenda Jeugd en de uitkomst van de onderhandelingen tussen Rijk en VNG over compensatie van de uitgaven voor jeugdzorg zijn nog niet bekend. Het bezuinigingspotentieel uit de Hervormingsagenda Jeugd kent een onzekerheid of de maatregelen de geschatte kostenbesparing opleveren en hoe realistisch tijdige realisatie is. Het gaat hierbij om het reeds ingeboekte besparingspotentieel alsmede de aanvullend ingeboekte taakstelling die oploopt tot landelijk €0,5 miljard (€2,4 miljoen voor Lelystad). Deze gesprekken daarover lopen nog en in dit stadium kan moeilijk op de uitkomsten vooruit worden gelopen.

Voor het continuïteitsrisico bij een van de grote aanbieders waarvoor wij de accounthoudende regio zijn is een herstelplan incl. businesscase gemaakt. Voor borging van de zorgcontinuïteit op de korte termijn met betrekking tot deze aanbieder is een voorziening getroffen in 2022. Voor de middellange en lange termijn brengt het college momenteel een aantal scenario's in beeld hoe ingegrepen kan worden op de jeugdhulp. Bedoeling is de resultaten hiervan te betrekken bij de beheersing en actualisatie van de meerjarig benodigde middelen.

Voorgesteld besluit:

17. Op basis van bovenstaand voorstel 'Actualisatie Jeugdzorg' de begroting 2024 en de meerjarenraming met ingang van 2025 vooralsnog niet bij te stellen.

18	Bijstelling	7.1	Bedragen x € 1.000			
			2024	2025	2026	2027
	Actualisatie bijdrage GR GGD		-279	-279	-279	-279

De GGD is een gemeenschappelijke regeling en dus zijn de hieruit voortvloeiende kosten onvermijdelijk. De inwonersbijdrage moet worden verhoogd enerzijds als gevolg van de stijging van het aantal inwoners en anderzijds vanwege stijgende personeels- en energiekosten. Daarnaast worden extra werkzaamheden uitgevoerd voortvloeiend uit het GGD uitvoeringsplan (Positieve Gezondheid en Preventieve ouderen gezondheidszorg).

Voorgesteld besluit:

18. Op basis van bovenstaand voorstel 'Actualisatie bijdrage GR GGD' de begroting 2024 en de meerjarenraming met ingang van 2025 bij te stellen met -€279.000.

19	Bijstelling	8.3	Bedragen x € 1.000			
			2024	2025	2026	2027
	Actualisatie uitwerking investeren bestaande wijken		500	-	-	-

In de programmabegroting 2023 – 2026 is opgenomen dat we willen investeren in het onderhoud en de leefbaarheid van de bestaande wijken, met levensloop bestendig wonen, voldoende voorzieningen en voldoende mogelijkheden voor beschermd wonen. Aangegeven is dat er in de komende jaren wijkvisies worden ontwikkeld, waarin aangegeven wordt hoe invulling gegeven kan worden aan het verbeteren van de leefbaarheid in de wijken. Hiertoe is €500.000 structureel geraamd met ingang van 2024. Voorgesteld wordt de voor 2024 gereserveerde middelen vrij te laten vallen.

Voorgesteld besluit:

19. Op basis van bovenstaand voorstel 'Actualisatie uitwerking investeren bestaande wijken' de begroting 2024 bij te stellen met €500.000.

B. Loon- en prijsontwikkelingen

De bijstellingen die in deze categorie aan de raad ter besluitvorming worden voorgelegd zijn direct gerelateerd aan de loon- en prijsontwikkeling. De inkomsten uit de onroerende zaakbelasting en de inkomsten uit de algemene uitkering worden in de meerjarenraming geraamd tegen constante prijzen. De effecten van loon- en prijsstijgingen in het aankomende jaar komen terug in de kadernota, zowel aan de baten- alsook aan de lastenkant.

Het te hanteren indexpercentage voor het aankomende begrotingsjaar wordt bepaald op basis van de gebruikelijke systematiek. Hierbij wordt gekeken naar het gemiddelde percentage van de consument prijsindex over het voorgaande begrotingsjaar, het lopende begrotingsjaar en het aankomende begrotingsjaar. Voor 2024 resulteert dit in een percentage van 5,4%.

Belangrijke kanttekening hierbij is dat de compensatie die via de algemene uitkering uit het gemeentefonds wordt ontvangen nog niet bekend is. De inschatting die in deze kadernota wordt gemaakt is gebaseerd op het Centraal Economisch Plan 2023 van het CPB. Dit document ligt doorgaans ook ten grondslag ligt aan de bedragen die doorwerken in de meicirculaire, maar het kabinet zal hier in de Voorjaarsbesluitvorming een definitief besluit over nemen. De bedragen aan de batenkant van de begroting, zoals genoemd onder bijstelling 21 en 22, kunnen in theorie dus nog lager uitvallen dan nu wordt ingeschat. Mocht dit het geval zijn zal bij het opstellen van de programmabegroting 2024 – 2027 een koppeling gemaakt worden met de corresponderende bijstellingen aan de lastenkant. Dit betekent dat er minder dekking beschikbaar zal zijn voor het kunnen opvangen van loon- en prijsontwikkelingen.

20	Bijstelling	0.61	Bedragen x € 1.000			
			2024	2025	2026	2027
	Actualisatie OZB inkomsten - indexatie en areaal		2.158	2.158	2.158	2.158

De inkomsten uit de onroerende zaakbelasting worden in de meerjarenraming geraamd tegen constante prijzen. Ieder jaar wordt er bij de kadernota een besluit genomen over het indexeren van de totaal te realiseren opbrengst en wordt er gecorrigeerd voor de verwachte uitbreiding van het areaal. De correctie voor uitbreiding van het areaal en indexatie resulteren in een totale bijstelling ter grootte van €2.158.542.

Areaaluitbreiding

Op basis van de vastgestelde en op Lelystad in zicht gepubliceerde prognose van opgeleverde woningen (scenario 2) worden de extra inkomsten voor de OZB woningen geraamd op €256.000 (taakveld 0.61). De extra inkomsten voor de OZB niet-woningen worden op basis van de verwachte vergunningaanvragen geraamd op €400.000 (taakveld 0.62). Dit maakt een totaal van €656.000 structureel met ingang van 2024.

Indexatie

Het indexpercentage voor het komende begrotingsjaar wordt berekend op basis van de percentages zoals begin maart door het CPB worden gepubliceerd in het Centraal Economisch Plan (CEP). Hierbij wordt het gemiddelde percentage genomen over de jaren 2022, 2023 en 2024, zijnde 5,4%. Deze index over een totaalopbrengst van €27,8 miljoen resulteert in een bijstelling ter grootte van €1.502.000 structureel.

Voorgesteld besluit:

20. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Actualisatie OZB inkomsten – indexatie en areaal’ de begroting 2024 en de meerjarenraming met ingang van 2025 bij te stellen met €2.158.000.

21	Bijstelling	0.7	Bedragen x € 1.000			
			2024	2025	2026	2027
	Nominale compensatie algemene uitkering gemeentefonds		5.910	5.910	5.910	5.910

De bijdrage die de gemeente ontvangt als algemene uitkering uit het gemeentefonds is gekoppeld aan de ontwikkeling van de rijksuitgaven. Via deze trap op / trap af systematiek ontvangen gemeenten indirect compensatie voor loon- en prijsontwikkeling. De rijksbegroting neemt immers ook ieder jaar toe als gevolg van stijgende lonen en prijzen. Gemeenten gaan dus automatisch mee 'de trap op' en ontvangen via die weg gedeeltelijke dekking voor het kunnen opvangen van de loon- en prijsontwikkeling.

Bij het opstellen van de raming van de algemene uitkering wordt rekening gehouden met een opslag voor loon- en prijsstijgingen. Met andere woorden: bij het 'defleren' naar constante prijzen wordt een deel van het accres afgezonderd voor het opvangen van loon- en prijsstijgingen. Voor jaarschijf 2024 gaat het om een totaalbedrag van afgerond €5,9 miljoen dat structureel beschikbaar komt.

Voorgesteld besluit:

21. Op basis van bovenstaand voorstel 'Nominale compensatie algemene uitkering gemeentefonds' de begroting 2024 en de meerjarenraming met ingang van 2025 bij te stellen met €5.910.000.

22	Bijstelling	0.7				Bedragen x € 1.000
			2024	2025	2026	2027
	Aanvulling nominale compensatie algemene uitkering gemeentefonds		4.520	4.520	4.520	4.520

Zoals in de vorige bijstelling reeds is beschreven komt er een bedrag van €5,9 miljoen structureel beschikbaar voor het afdekken van loon- en prijsstijgingen gedurende 2024. Dit op basis van de informatie uit de septembercirculaire 2022. In aanvulling hierop zal er bij de meicirculaire 2023 een aanvullend bedrag beschikbaar worden gesteld, waarvan de omvang op dit moment nog niet bekend is. Eén en ander zal afhangen van de besluitvorming door het kabinet bij het opstellen van de Voorjaarsnota. Op basis van het Centraal Economisch Plan - dat afgelopen maart door het CPB is gepubliceerd - ligt het in lijn der verwachting dat er een compensatie volgt voor:

1. de harder dan verwachte loon- en prijsontwikkeling in 2022

Het kabinet heeft bij het opstellen van de Najaarsnota 2022 aangegeven gemeenten te gaan compenseren voor loon- en prijsontwikkeling gedurende de tweede helft van 2022. In de reguliere systematiek wordt er ieder jaar namelijk in het voorjaar bepaald met welke percentages wordt gerekend. Dat gaat normaalgesproken zonder noemenswaardige problemen, maar afgelopen jaar was in veel opzichten niet representatief, gezien de sterke loon- en prijsontwikkeling in de loop van dat jaar. Het gaat hierbij om structurele bedragen, waarvan de omvang nog niet bekend is. In de decembercirculaire is een bedrag van €291 miljoen structureel als inschatting gegeven (zou voor Lelystad een kleine €1,5 miljoen structureel betekenen). Op basis van het Centraal Economisch Plan 2023 zou een bedrag van €498 miljoen structureel als inschatting gegeven kunnen worden (zou voor Lelystad ruim €2,35 miljoen structureel betekenen). Het kabinet zal hier een besluit over nemen bij het opstellen van de Voorjaarsnota. Gemeenten worden hierover geïnformeerd in de meicirculaire 2023.

2. de harder dan verwachte loon- en prijsontwikkeling in 2023

Op basis van het Centraal Economisch Plan wordt duidelijk dat de loon- en prijsontwikkeling gedurende 2023 hoger uitvalt dan waar in eerdere ramingen vanuit werd gegaan. Een inschatting op dit moment is dat er met ingang van 2023 structureel €148 miljoen toegevoegd zal worden als compensatie voor deze hogere loon- en prijsontwikkeling (zou voor Lelystad zo'n €0,7 miljoen structureel betekenen).

3. de hogere inschatting omtrent de verwachte loon- en prijsontwikkeling in 2024

Op basis van het Centraal Economisch Plan wordt duidelijk dat de loon- en prijsontwikkeling gedurende 2024 hoger uitvalt dan waar in eerdere ramingen vanuit werd gegaan. Een inschatting op dit moment is dat er met ingang van 2024 structureel €312 miljoen toegevoegd zal worden als compensatie voor deze hogere loon- en prijsontwikkeling (zou voor Lelystad ruim €1,47 miljoen structureel betekenen).

In totaliteit gaat het om maximaal €4,52 miljoen structureel dat er aan aanvullende nominale compensatie beschikbaar voor 2024 en verder, maar het kan ook lager uitvallen. Zoals gezegd zal één en ander afhangen van de Voorjaarsbesluitvorming door het kabinet. Mocht deze compensatie lager uitvallen zal in opmaat naar het opstellen van de programmabegroting 2024 – 2027 worden gekeken naar een verlaging van de corresponderende bijstellingen die betrekking hebben op de lastenkant van de begroting (bijstellingen 24, 25 en 26).

Voorgesteld besluit:

22. Op basis van bovenstaand voorstel 'Aanvullende nominale compensatie algemene uitkering gemeentefonds' de begroting 2024 en de meerjarenraming met ingang van 2025 bij te stellen met €4.520.000.

23	Bijstelling	0.8	Bedragen x € 1.000			
			2024	2025	2026	2027
	Compensatie stijging CAO lonen en sociale lasten (tranche 2023)		-1.173	-1.173	-1.173	-1.173

In de programmabegroting 2023 - 2026 was rekening gehouden met een structurele loonsverhoging van 4,5% met ingang van 1 januari 2023. Eind februari van dit jaar is er een principe overeenstemming bereikt over een nieuwe CAO, waarbij er afspraken zijn gemaakt over de loonontwikkeling. Voor Lelystad betekenen de afspraken een gemiddelde loonstijging van 7,65%, wat dus ruim 3% hoger ligt dan waar in de begroting en meerjarenraming rekening mee is gehouden. De CAO afspraken zijn inmiddels definitief geworden, waardoor er een negatief effect ontstaat ten opzichte van de begroting en meerjarenraming.

Daarnaast vinden er nog een aantal wijzigingen plaats in de door de werkgever af te dragen sociale lasten, voornamelijk op het vlak van de pensioenpremies. Deze wijzigingen zorgen voor een voordelig effect ten opzichte van de begroting en meerjarenraming.

Per saldo gaat het om een onontkoombare bijstelling van -€1.173.000 structureel. Zoals gezegd kon een dergelijke stijging van de CAO lonen bij het opstellen van de programmabegroting 2023 - 2026 niet worden voorzien. Het is met name de sterk oplopende inflatie in de tweede helft van afgelopen jaar die ervoor gezorgd heeft dat de vakbonden hogere looneisen zijn gaan stellen. Uiteindelijk met dit onderhandelingsresultaat als gevolg.

Het is hierbij van belang om een koppeling te maken met de inkomstenkant van de begroting. De algemene uitkering die de gemeente ontvangt uit het gemeentefonds wordt namelijk ieder jaar geïndexeerd op basis van de inflatieverwachtingen die in het voorjaar door het CPB worden ingeschat. Uiteindelijk is de inflatie aanzienlijk hoger uitgevallen, wat maakt dat het kabinet heeft besloten gemeenten in de meicirculaire 2023 met terugwerkende kracht hiervoor te compenseren (zie daarvoor de toelichting onder bijstelling 22).

Voorgesteld besluit:

23. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Compensatie stijging CAO lonen en sociale lasten (tranche 2023)’ de begroting 2024 en de meerjarenraming met ingang van 2025 bij te stellen met -€1.173.000.

24	Bijstelling	0.8	Bedragen x € 1.000			
			2024	2025	2026	2027
	Compensatie stijging CAO lonen en sociale lasten (tranche 2024)		-3.284	-3.284	-3.284	-3.284

In de vorige bijstelling is het effect op de meerjarenraming opgenomen als gevolg van de recent gemaakte CAO afspraken en de doorwerking van de sociale lasten. Deze CAO heeft een looptijd van één jaar, wat inhoudt dat er in de loop van 2023 nieuwe onderhandelingen worden opgestart aangaande de salarisontwikkeling voor 2024.

Gemeenten moeten bij het opstellen van de programmabegroting voor aankomend jaar rekening houden met een structurele stijging van de salarissen met ingang van 1 januari 2024. Het te hanteren indexpercentage voor 2024 komt - conform de gebruikelijke systematiek - uit op 5,4%. Dit percentage is vergelijkbaar met de index die het CPB heef ingeschat voor de ontwikkeling van de loonvoet voor de sector overheid in 2024. Een stijging van de salarissen met 5,4% - inclusief doorwerking op de sociale lasten - resulteert in een budgetbeslag van €3.284.000 structureel.

Op het moment dat de daadwerkelijke ontwikkeling van de salarissen en sociale lasten hoger of lager uitvalt ten opzichte van deze inschatting zal het effect daarvan betrokken bij de kadernota 2025 – 2028 (op soortgelijke wijze als deze keer onder bijstelling 23 is gedaan).

Voorgesteld besluit:

24. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Compensatie stijging CAO lonen en sociale lasten (tranche 2024)’ de begroting 2024 en de meerjarenraming met ingang van 2025 bij te stellen met -€3.284.000.

25	Bijstelling	0.8	Bedragen x € 1.000			
			2024	2025	2026	2027
	Compensatie inflatie - gemeentebegroting (tranche 2024)		-7.020	-7.020	-7.020	-7.020

De budgetten in de gemeentebegroting zijn in de afgelopen jaren niet altijd gecorrigeerd voor inflatie. Dit heeft er toe geleid dat er, indirect via de kaasschaafmethode, over de gehele begroting bezuinigingen zijn doorgevoerd. Bij een stijgend prijspeil betekent dit dat er met dezelfde middelen steeds minder kan worden gedaan. Het niet indexeren van de budgetten in de gemeentebegroting heeft echter een grens. Om die reden is er voor 2022 en 2023 weer budget toegekend om de effecten van inflatie in die jaren structureel op te kunnen vangen.

In de loop van 2022 is de inflatie sterk opgelopen, met als gevolg diverse financiële knelpunten - waar in de programmabegroting 2023 - 2026 zo goed als mogelijk op is geanticipeerd. Enerzijds door het actualiseren van de beschikbare budgetten bij significatie prijsstijgingen (denk aan de actualisatie van de energiebudgetten en de kosten voor het groenonderhoud). Anderzijds door het reserveren van middelen om de begroting en gesubsidieerde instellingen te kunnen compenseren voor deze prijsstijgingen.

Met ingang van 2024 zal de reguliere systematiek weer worden gehanteerd, resulterend in een indexatie van de gemeentebegroting met 5,4%. Een indexatiepercentage van 5,4% resulteert in een bedrag van afgerond €7.020.000 structureel (gerekend over een totaalbedrag van afgerond €130 miljoen aan budgetten die aan inflatie onderhevig zijn, inclusief het sociaal domein).

Voorgesteld besluit:

25. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Compensatie inflatie – gemeentebegroting (tranche 2024)’ de begroting 2024 en de meerjarenraming met ingang van 2025 bij te stellen met -€7.020.000.

26	Bijstelling	0.8	Bedragen x € 1.000			
			2024	2025	2026	2027
	Compensatie inflatie - gesubsidieerde instellingen (tranche 2024)		-1.271	-1.271	-1.271	-1.271

Gesubsidieerde instellingen worden eveneens geconfronteerd met stijgende prijzen en afgesloten CAO's. Dit maakt het jaarlijks indexeren van de instellingen noodzakelijk. In aanvulling op de reguliere indexatie ontvangen de gesubsidieerde instellingen dit jaar een structurele aanvullende indexatie van 3,6% (voor een totale compensatie in 2023 van 7%). Dit ter compensatie van de hoger dan verwachte loon- en prijsontwikkeling in de afgelopen periode.

Met ingang van 2024 zal de reguliere systematiek weer worden gehanteerd, resulterend in een indexatie van de begroting subsidies met 5,4%. Gerekend over een subsidiebedrag ter grootte van €23,5 miljoen resulteert dit in een bedrag van afgerond €1.271.000 structureel.

Voorgesteld besluit:

26. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Compensatie inflatie – gesubsidieerde instellingen (tranche 2024)’ de begroting 2024 en de meerjarenraming met ingang van 2025 bij te stellen met -€1.271.000.

C. Gemeentefonds

De bijstellingen die in deze categorie aan de raad ter besluitvorming worden voorgelegd zijn direct gerelateerd aan mutaties binnen de uitkeringen die de gemeente ontvangt uit het gemeentefonds. Gemeenten worden doorgaans drie maal per jaar geïnformeerd over de ontwikkelingen binnen het gemeentefonds (in de mei-, september- en decembercirculaire). De meicirculaire 2023 verschijnt naar verwachting rond 1 juni en zal dan doorgerekend en geanalyseerd moeten worden. De raad zal via een informatienota worden geïnformeerd over de inhoud van deze circulaire.

27	Bijstelling	0.7	Bedragen x € 1.000			
			2024	2025	2026	2027
	Doorwerking bredere financieringsystematiek		-	-	PM	PM

Na actualisatie van het financieel perspectief – zoals gebruikelijk is in de kadernota - zou idealiter duidelijk moeten zijn wat het financiële kader is. Ook dit jaar is deze duidelijkheid in dit stadium niet te geven. Net zoals voorgaande jaren is de ontwikkeling van de algemene uitkering uit het gemeentefonds met onzekerheid omgeven.

De VNG heeft afgesproken met het Rijk om het accres van de algemene uitkering tot en met jaarschijf 2025 vast te zetten. Dit betekent dat de reguliere trap op / trap af systematiek wordt vastgeklikt en dat de ontwikkeling van de algemene uitkering in deze jaren alleen nog wordt aangepast op basis van loon- en prijsontwikkelingen. Dit levert in deze jaren een meer stabiele algemene uitkering op, omdat er niet tussentijds wordt aangepast in verband met meer- of minder uitgaven van het Rijk.

Met ingang van jaarschijf 2026 is het beeld heel anders. Bij het aantreden van dit kabinet is het voornemen bekend gemaakt om in dat jaar een bredere financiering systematiek voor gemeenten in te voeren. Vooruitlopend hierop is de reguliere systematiek met ingang van 2026 buiten werking gesteld, wat ervoor heeft gezorgd dat gemeenten er enkele miljarden per jaar op achteruit gaan. Om die reden wordt jaarschijf 2026 ook wel aangeduid als 'het ravijnjaar'.

Er zijn op dit moment nog geen nadere afspraken gemaakt over deze bredere financiering systematiek. De minister heeft op 7 april de Tweede Kamer per brief geïnformeerd over de stand van zaken. Aangegeven wordt dat er constructieve gesprekken worden gevoerd met vertegenwoordigers van medeoverheden en dat er ten aanzien van de nieuwe financiering systematiek voor de meicirculaire 2023 'een uitvoeringsplan met tijdpad' naar de Tweede Kamer zal worden verstuurd. Wat hier precies in zal staan en in hoeverre gemeenten op dat moment al duidelijkheid krijgen over de rijksbijdragen met ingang van 2026 is onduidelijk.

De context waarin deze gesprekken worden gevoerd is in het afgelopen jaar wel veranderd. Het financiële vooruitzicht voor de overheidsfinanciën zag er begin 2022 rooskleuriger uit dan nu het geval is. De Rijksbegroting zal in de aankomende jaren verder onder druk komen te staan.

Voorgesteld besluit:

27. Op basis van bovenstaand voorstel 'Doorwerking bredere financiering systematiek' de meerjarenraming met ingang van 2026 vooralsnog niet bij te stellen.

28	Bijstelling	0.7	Bedragen x € 1.000			
			2024	2025	2026	2027
	Herijking algemene uitkering		-	-	PM	PM

De afgelopen jaren hebben de beheerders van het gemeentefonds samen met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en de Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB) gewerkt aan de nieuwe verdeling van het gemeentefonds. In de meicirculaire 2022 werd aangegeven dat de nieuwe verdeling wordt ingevoerd per 1 januari 2023. Voor Lelystad is het negatieve herverdeeleffect becijferd op -€62,50 per inwoner per jaar.

Gegeven de ontvangen adviezen van de Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB) en de VNG en de reacties van gemeenten hebben de fondsbeheerders besloten het ingroeipad – het pad waarmee gemeenten naar de nieuwe verdeling ingroeien – in eerste instantie te beperken tot 3 jaar. Het maximale

negatieve herverdeeleffect is -€ 7,50 per inwoner in 2023, -€22,50 per inwoner in 2024 en -€37,50 per inwoner in 2025 en verder. Voor gemeenten met een beperkte financiële draagkracht en een lage sociaal economische status geldt tot en met 2025 een aangepast ingroeipad. Lelystad valt onder de criteria die hierbij worden toegepast, waardoor het negatieve herverdeeleffect in eerste instantie is gemaximeerd op -€5 per inwoner in 2023, -€12,50 per inwoner in 2024 en -€22,50 per inwoner in 2025 en verder. Deze effecten zijn reeds verwerkt in de huidige meerjarenraming.

Op basis van het advies van de ROB zal er in de komende jaren een onderzoeksagenda worden uitgevoerd en zal de werking van het nieuwe verdeelmodel worden geëvalueerd. Aan de hand hiervan zal nog nadere besluitvorming plaatsvinden. Dan zal ook pas meer duidelijkheid ontstaan over het al dan niet effectueren (en met welk tijdspad) van het resterende nadelige herverdeeleffect.

Voor Lelystad gaat het dan nog om een bedrag van -€62,5 minus -€22,5 = -€40 per inwoner per jaar structureel. Het maximale risico is zo'n -€1,2 miljoen in 2026, -€2,4 miljoen in 2027 en -€3,2 miljoen met ingang van 2028. Let wel: dit zou de situatie zijn bij het volledig en ongewijzigd doorvoeren van het herijkte model op de kortst mogelijke termijn (-€15 per inwoner in 2026, €-30 per inwoner in 2027 en -€40 per inwoner met ingang van 2028). Dergelijke trajecten kennen doorgaans echter een lange doorlooptijd en het is op dit moment nog niet in te schatten wat er uit de vervolgonderzoeken naar voren komt.

Voorgesteld besluit:

28. Op basis van bovenstaand voorstel 'Herijking algemene uitkering' de meerjarenraming met ingang van 2026 vooralsnog bij te stellen.

29	Bijstelling	0.7				Bedragen x € 1.000
			2024	2025	2026	2027
	Structureel ramen eenmalige uitkering 2026		-	-	-	4.356

In het coalitieakkoord van het kabinet Rutte IV staat de volgende tekst:

'Om een stabielere financiering voor gemeenten en provincies te realiseren en hun autonomie te vergroten, wordt in de komende jaren een nieuwe financieringssystematiek voor de periode na 2025 uitgewerkt, waarbij de mogelijkheid voor een groter eigen belastinggebied wordt betrokken'.

Onderdeel van deze afspraak is dat het kabinet heeft besloten het accres met ingang van 2026 alleen te corrigeren voor loon- en prijsontwikkelingen. Een besluit over hoe om te gaan met een tegemoetkoming voor volumeontwikkelingen moet nog worden genomen. In de tussentijd worden gemeenten geconfronteerd met een sterk teruglopende algemene uitkering met ingang van 2026. Zie hiervoor de uitgebreide toelichting onder bijstelling 27.

De VNG heeft in sterke bewoordingen vraagtekens bij deze handelswijze geplaatst. Wat de VNG betreft wordt de afspraak van samen trap op / samen trap af op meerdere fronten geweld aan gedaan. In de media uitingen wordt ook wel gesproken over het 'ravijnjaar 2026'. Gesprekken over deze problematiek worden nu gevoerd, maar er is tot dusver geen uitsluitsel. Afgelopen jaar heeft het kabinet voor jaarschijf 2026 eenmalig €1 miljard beschikbaar gesteld, wat voor Lelystad een bedrag van €4.356.000 betekende. Dit bedrag is als incidentele opbrengst in 2026 meegenomen bij het opstellen van de programmabegroting 2023 - 2026.

Vanuit het financieel toezicht is inmiddels de uitspraak gedaan dat gemeenten deze eenmalige bijdrage structureel mogen ramen, vooruitlopend op de nog te maken afspraken over de uiteindelijke financiering systematiek. Begrotingstechnisch betekent dit een bijstelling van het begrotingssaldo met ingang van 2027.

Voorgesteld besluit:

29. Op basis van bovenstaand voorstel 'Structureel ramen eenmalige uitkering 2026' de meerjarenraming met ingang van 2027 bij te stellen met €4.356.000.

30	Bijstelling	0.7	Bedragen x € 1.000			
			2024	2025	2026	2027
	Wet goed verhuurderschap		44	44	44	44
	Doorvertalen lastenkant - Wet goed verhuurderschap		-44	-44	-44	-44

In het coalitieakkoord is afgesproken dat gemeenten meer mogelijkheden krijgen om malafide verhuurderschap en discriminatie op de huurmarkt gerichter aan te pakken. Deze afspraken worden uitgevoerd in de vorm van het wetsvoorstel goed Verhuurderschap. Het wetsvoorstel zal naar verwachting op 1 juli 2023 in werking treden. Het wetsvoorstel introduceert een landelijke basisnorm voor goed verhuurderschap, in de vorm van algemene regels, waaraan verhuurders en verhuurbemiddelaars zich dienen te houden.

Het Rijk stelt middelen ter beschikking om gemeenten financieel te ondersteunen bij de implementatie en uitvoering van het wetsvoorstel. Voorgesteld wordt deze middelen beschikbaar te stellen voor de uitvoering.

Voorgesteld besluit:

30. Op basis van bovenstaand voorstel 'Wet goed verhuurderschap' de begroting 2024 en de meerjarenraming met ingang van 2025 bij te stellen met €44.000 en deze middelen budgetneutraal beschikbaar te stellen voor de uitvoering.

31	Bijstelling	0.7	Bedragen x € 1.000			
			2024	2025	2026	2027
	Wet kwaliteitsborging voor het bouwen		-12	-12	-12	-
	Doorvertalen lastenkant - Wet kwaliteitsborging voor het bouwen		12	12	12	-

Via de septembercirculaire 2022 zijn gemeenten geïnformeerd over de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) en de middelen die daarvoor aan gemeenten ter beschikking worden gesteld (voor Lelystad ging het om €50.000 per jaar tot en met 2026). In de decembercirculaire 2022 valt te lezen dat de verdeelsleutel is gewijzigd op verzoek van de VNG. Voor Lelystad betekent dit dat de bijdrage €12.000 lager uitvalt. Voorgesteld deze wegvallende middelen budgetneutraal in mindering te brengen op het reeds beschikbaar gestelde budget.

Voorgesteld besluit:

31. Op basis van bovenstaand voorstel 'Wet kwaliteitsborging voor het bouwen' de begroting 2024 en de meerjarenraming 2025 – 2026 bij te stellen met -€12.000 en deze wegvallende middelen budgetneutraal in mindering te brengen op het reeds beschikbaar gestelde budget.

D. Personeel

De bijstellingen die in deze categorie aan de raad ter besluitvorming worden voorgelegd zijn direct gerelateerd aan de personele inzet. De eerste bijstelling vloeit rechtstreeks voort uit het amendement (A02 - A13) zoals dat bij de programmabegroting 2023 – 2026 door de raad is vastgesteld. Deze bijstelling heeft primair betrekking op de uitvoering van het huidige takenpakket, waarbij de omvang van het ambtelijk apparaat in verhouding moet blijven staan met de omvang van de stad.

De tweede bijstelling is ook een direct uitvloeisel uit de programmabegroting 2023 – 2026 en heeft betrekking op de benodigde capaciteit teneinde de gewenste groei te bewerkstelligen – wat iets wezenlijks anders is dan de eerste bijstelling.

32	Bijstelling	0.4	Bedragen x € 1.000			
			2024	2025	2026	2027
	Capaciteitsbehoefte in relatie tot groei van de stad		-328	-328	-328	-328

Het spreekt voor zich dat de omvang van het ambtelijk apparaat in verhouding moet staan tot het aantal inwoners. Gemeenten van vergelijkbare grootte als Lelystad hebben gemiddeld 7,9 fte per 1.000 inwoners. De formatie die in de afgelopen jaren op enkele plekken in de begroting is toegevoegd heeft primair betrekking op de uitvoering van nieuwe wettelijke taken cq. enkele wenselijke intensiveringen. Slechts zeer sporadisch is er in de afgelopen jaren formatie toegevoegd als gevolg van de doorgemaakte groei (van 76.418 inwoners op 1 januari 2025 tot 81.214 inwoners op 1 januari 2022).

Als gevolg daarvan is er druk ontstaan op diverse plekken in de organisatie. Dat gaat lang goed, maar is op een bepaald moment niet langer houdbaar. Nu met de groeiambitie voor de aankomende jaren is het noodzakelijk hierop te anticiperen. In de programmabegroting 2023 - 2026 had het college de raad voorgesteld om met ingang van 2023 voor iedere 1.000 inwoners de dekking voor 7,9FTE aan structurele formatieruimte beschikbaar te stellen (omgerekend zo'n €800.000 structureel voor iedere 1.000 inwoners).

De raad heeft vervolgens per amendement besloten in 2023 een inhaalslag te maken voor de beperkte formatiegroei sinds 2015, door het beschikbaar stellen van €800.000 structureel. In het amendement is verder bepaald dat met ingang van 2024 de formatie meebeweegt met de groei van het aantal inwoners, met als uitgangspunt dat de formatie wordt bijgesteld met 4 FTE voor elke 1.000 inwoners er bij (of er af). Uitgaande van 1.000 inwoners groei per jaar betekende dit een cumulatieve bijstelling van €400.000 structureel per jaar met ingang van 2024, dat ook als zodanig in de meerjarenraming is verwerkt. Verder stelde het amendement dat de begroting en meerjarenraming ieder jaar bij de kadernota wordt geactualiseerd op basis van de daadwerkelijk gerealiseerde groei van het aantal inwoners.

Actualisatie op basis van de daadwerkelijk gerealiseerde groei

In de programmabegroting 2023 - 2026 is gerekend met 81.214 inwoners op 1 januari 2022 en een groei van 1.000 inwoners per jaar (dus 82.214 inwoners op 1 januari 2023). Het daadwerkelijk inwoneraantal op 1 januari 2023 is echter uitgekomen op 83.033 inwoners (een stijging van 1.819 inwoners in plaats van 1.000). Op basis van bovenstaand geamendeerde besluit betekent dit een aanvullende bijstelling met ingang van 2024 ter grootte van €328.000 structureel (zijnde €400.000 x 0,819).

In bijlage 3 wordt de raad geïnformeerd over de inzet van deze FTE's met ingang van 2024.

Voorgesteld besluit:

32. Op basis van bovenstaand voorstel 'Capaciteitsbehoefte in relatie tot groei van de stad' de begroting 2024 en de meerjarenraming met ingang van 2025 bij te stellen met -€328.000.

33	Bijstelling	8.3	Bedragen x € 1.000			
			2024	2025	2026	2027
	Capaciteitsbehoefte in relatie tot verstedelijkingsopgave		-200	-400	-600	-800

In de programmabegroting 2023 – 2026 is de raad meegenomen in de capaciteitsbehoefte om de verstedelijkingsopgave vorm te kunnen geven. De raad heeft besloten een nadere uitwerking tegemoet te zien in de kadernota 2024 – 2027.

De doorontwikkeling van de omgevingsvisie biedt inzicht in de groei van de stad in balans. En geeft daarbij richting aan de woningbouwversnelling. De raad heeft in maart 2022 de woonvisie vastgesteld. Eén van de belangrijkste opgaven is het versnellen van de woningbouw. Met het ministerie van BZK zijn afspraken gemaakt over de op te voeren woningbouwproductie naar 1.000 woningen per jaar. In het raadsakkoord 2023 - 2026 is een productie tot 1400 woningen per jaar opgenomen en eind 2022 is de nota woningbouw in de vijfde versnelling besproken in uw raad.

Om te komen tot een versnelling geldt dat de organisatie daarop ingericht moet worden. Er zijn op veel onderdelen stappen nodig en moeten randvoorwaarden worden ingevuld. Lelystad moet van de derde of de vierde naar de vijfde versnelling. Dit vraagt een prestatie op alle onderdelen van de keten: van planvorming tot uitvoering (o.a. programmering, planontwikkeling, voorbereiding besluitvorming).

Om als organisatie 'fit' te zijn voor de opgave wordt op verschillende sporen toegewerkt naar de versnelling gekoppeld aan groei in balans. Duidelijke visievorming, voldoende capaciteit en een helder planproces tot en met realisatie zijn daarin belangrijke randvoorwaarden. Als uitbreiding op de bestaande capaciteit is op termijn €800.000 per jaar benodigd. De groei in balans is een langjarige opgave - en vereist om die reden de inzet van structurele middelen. Voorgesteld wordt de benodigde middelen voor personele capaciteit gefaseerd beschikbaar te stellen.

Voorgesteld besluit:

33. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Capaciteitsbehoefte in relatie tot verstedelijkingsopave’ de begroting 2024 en de meerjarenraming met ingang van 2025 bij te stellen met de volgende bedragen: -€200.000 in 2024, -€400.000 in 2025, -€600.000 in 2026 en -€800.000 met ingang van 2027.

E. Overig

De bijstellingen die in deze categorie aan de raad ter besluitvorming worden voorgelegd vallen niet in één van de vorige vier categorieën. Zoals in de bestuurlijke boodschap staat beschreven is er geen ruimte voor het honoreren van wenselijke voorstellen met een structureel karakter. Onderstaande bijstellingen worden wel ter besluitvorming aan de raad voorgelegd, omdat er geen aanspraak wordt gedaan op het begrotingssaldo.

34	Bijstelling	7.3	Bedragen x € 1.000			
			2024	2025	2026	2027
	Structurele subsidie Stichting Lelystad Schoon		-	-	-	-

Stichting Lelystad Schoon is ontstaan uit een initiatief van bewoners die zeer betrokken zijn bij de stad en is in 2021 opgericht met draagvlak van het toenmalige college van B&W. Lelystad Schoon zorgt met haar activiteiten niet alleen voor bewustwording onder inwoners, ondernemers en bezoekers over de gevolgen van zwerfafval en voor een sterke afname van dat zwerfafval, maar ook zorgt voor een positieve, sociale verbinding tussen inwoners (jong en oud, uit alle delen van Lelystad). Hiermee wordt eenzaamheid bestreden en participatie bevorderd. Lelystad Schoon verstrekt namens de gemeente de materialen aan inwoners om het zwerfafval op te ruimen. Ze int hiervoor een borg en houdt zowel een financiële als 'leden' administratie bij.

Door het intensieve contact met zo veel verschillende inwoners uit heel Lelystad, heeft Lelystad Schoon ook een goed beeld van wat er speelt op het gebied van de openbare ruimte/(zwerf)afval. Het is belangrijk om de vrijwilligers regelmatig te bedanken voor hun inzet, om zo waardering uit te spreken voor hun bijdrage aan een schone stad. Dit draagt bij aan de motivatie om door te gaan met het opruimen van afval dat door anderen wordt veroorzaakt. Het bestuur van de stichting heeft een goede relatie met de gemeente en werkt samen met Concern voor Werk, het Waterschap Zuiderzeeland, Staatsbosbeheer, het bedrijfsleven, maatschappelijke organisaties, provincie Flevoland en scholen aan een schone omgeving. Want een schone omgeving nodigt uit, voelt gastvrij en veilig. De goede contacten met de gemeente (Fixi-app, buurtconciërges, buurtcoördinatoren, ambtenaren) worden zeer gewaardeerd door Lelystad Schoon en zijn ook essentieel, omdat we alleen samen de stad zwerfafvalvrij kunnen krijgen. Omdat Lelystad Schoon steeds groter wordt en vele activiteiten organiseert is voor de continuïteit van de bedrijfsvoering een structurele subsidie van €40.000 nodig. De kosten van deze subsidie worden verrekend met de UPV (uitgebreide producenten vergoeding) die in de plaats gaat komen van de zwerfafvalvergoeding. Deze ontvangen we van het Afvalfonds Verpakkingen in november 2024. Er vindt nog afstemming plaats hoe dit landelijk uitgekeerd gaat worden in de jaren hierna.

Voorgesteld besluit:

34. Op basis van bovenstaand voorstel 'Structurele subsidie Stichting Lelystad Schoon' de begroting 2024 en de meerjarenraming met ingang van 2025 bij te stellen met -€40.000 en deze bijdrage budgetneutraal te dekken via een verrekening met de uitgebreide producenten vergoeding.

35	Bijstelling	8.2	Bedragen x € 1.000			
			2024	2025	2026	2027
	Voorbereidingskrediet Stedelijk Waterfront Kust		-	-	-	-

In het Raadsakkoord is opgenomen dat voor het project Waterfront Kust een stedenbouwkundig plan wordt opgesteld dat eind 2023 aan de raad ter besluitvorming wordt aangeboden. Parallel hieraan wordt het bestemmingsplan opgesteld met de daarbij behorende milieueffectrapportage zodat na vaststelling van het stedenbouwkundig plan ook de planologische borging plaatsvindt. Het opstellen van de beide plannen vergt ambtelijke inzet en de inzet van diverse adviesbureaus.

Het stedenbouwkundig plan en het bestemmingsplan vormen uiteindelijk de basis voor een grondexploitatie. Om tot het opstellen van de plannen te komen en de daarvoor benodigde onderzoeken uit te kunnen voeren is een voorbereidingskrediet nodig, dat bestaat uit:

- kosten voor uren ambtelijke inzet t/m vaststelling grondexploitatie: €700.000
- kosten voor benodigde onderzoeken en inzet van adviseurs: €700.000

Voorgesteld wordt een voorbereidingskrediet van €1.400.000 beschikbaar te stellen voor Waterfront Kust en dit voorbereidingskrediet als kosten van onderzoek en ontwikkeling te activeren onder de immateriële activa. Aan dit voorbereidingskrediet zijn geen directe lasten verbonden. De voorbereidingskosten worden te zijner tijd ten laste gebracht van een nieuw vast te stellen grondexploitatie.

Voor zover de voorbereidingskosten in de toekomst niet geheel aan de ontwikkeling kunnen worden toegerekend, worden deze ten laste gebracht van het rekeningresultaat van dat boekjaar. Het rekeningresultaat wordt toegevoegd of onttrokken aan de algemene reserve waardoor de algemene reserve indirect als achtervang dient.

Voorgesteld besluit:
35. Op basis van bovenstaand voorstel 'Voorbereidingskrediet Stedelijk Waterfront Kust' een investeringskrediet ter grootte van €1.400.000 beschikbaar te stellen.

36	Bijstelling	8.2	Bedragen x € 1.000			
			2024	2025	2026	2027
	Voorbereidingskrediet Zilverpark West		-	-	-	-

Bij de besluitvorming over het integraal stedenbouwkundig ontwerp voor Stationsgebied Oost in februari 2023 heeft de raad een amendement aangenomen waarin als uitgangspunt wordt vastgesteld dat het perceel bij het Zilverpark-west moet worden bebouwd (raadsbesluit 13A, besluitpunt k). In het preadvies op dit amendement heeft het college reeds aangegeven dat dit een aparte stedenbouwkundige uitwerking vergt. Hierbij moeten de stedenbouwkundige kaders uitgewerkt worden, welke te zijner tijd nog voorgelegd worden aan de gemeenteraad.

Daarbij moet ook de ruimtelijke inpassing in de directe omgeving meegenomen worden om te zorgen voor integraliteit, zoals de aansluiting op de rotonde Ziekenhuisweg, de ontwikkeling van het Ziekenhuisgebied, het skatepark en het Zilverpark in geheel. In de door het college aangekondigde stedenbouwkundige uitwerking moeten diverse onderzoeken uitgevoerd worden zodat een (concept) ontwerp opgesteld kan worden dat de basis vormt voor een grondexploitatie (grex). Voor deze onderzoeken en de benodigde ambtelijke inzet is een voorbereidingskrediet nodig, dat bestaat uit:

- kosten voor uren ambtelijke inzet t/m vaststelling grondexploitatie (o.b.v. de 50-woningennorm): €450.000
- kosten voor benodigde onderzoeken t/m vaststelling grondexploitatie (o.a. voor bestemmingsplan, milieuonderzoek en civieltechnisch onderzoek): €50.000

TOTAAL: €500.000

Voorgesteld wordt een voorbereidingskrediet van €500.000 beschikbaar te stellen voor Zilverpark West en dit voorbereidingskrediet als kosten van onderzoek en ontwikkeling te activeren onder de immateriële vaste activa. Aan dit voorbereidingskrediet zijn geen directe lasten verbonden. De voorbereidingskosten worden te zijner tijd ten laste gebracht van een nieuw vast te stellen grondexploitatie.

Voor zover de voorbereidingskosten in de toekomst niet geheel aan de ontwikkeling kunnen worden toegerekend worden deze ten laste gebracht van het rekeningresultaat van dat boekjaar. Het rekeningresultaat wordt toegevoegd of onttrokken aan de algemene reserve waardoor de algemene reserve indirect als achtervang dient.

Voorgesteld besluit:
36. Op basis van bovenstaand voorstel 'Voorbereidingskrediet Zilverpark West' een voorbereidingskrediet van €500.000 beschikbaar te stellen.

4. Inzet incidentele middelen

Vanuit het financieel toezicht is het van belang om onderscheid te maken tussen baten en lasten die structureel van karakter zijn (en dus jaar in jaar uit terugkeren) en incidenteel van karakter zijn (en dus maar voor enkele jaren van toepassing zijn). Achterliggende reden hiervoor is dat moet worden voorkomen dat structurele lasten gedekt worden door incidentele baten en er daarmee geen sprake is van structureel begrotingsevenwicht. Daarom wordt onderscheid gemaakt tussen structurele bijstellingen (zie vorige hoofdstuk) en bijstellingen die incidenteel van karakter zijn (dit hoofdstuk).

Wat is beschikbaar?

In de programmabegroting 2023 – 2026 is de inschatting gemaakt dat er in deze bestuursperiode zo'n €25 miljoen aan incidentele opbrengsten gegenereerd zullen gaan worden. Het gaat hierbij enerzijds om winstneming als gevolg van grondverkopen en anderzijds om toekomstige legesinkomsten. Deze inkomsten zijn lastig op voorhand exact te begroten:

1. De winstneming als gevolg van grondverkopen vindt jaarlijks plaats op basis van de 'percentage of completion' methode, waarbij het nadrukkelijk niet alleen gaat om de cashflow als gevolg van de grondverkopen zelf, maar ook om de (ingeschatte) ontwikkeling van nog te maken kosten.
2. De legesinkomsten zijn afhankelijk van het jaar waarin de vergunningaanvraag wordt afgerond en ook de precieze omvang van de bouwsom.

Deze factoren maken het erg lastig om op voorhand exacte bedragen in de begroting te verwerken. Tegelijkertijd is het wel aannemelijk dat een dergelijk bedrag aan incidentele opbrengsten gegenereerd zullen worden in deze bestuursperiode, wat maakt dat in de programmabegroting 2023 – 2026 is besloten de positieve jaarrekeningresultaten als gevolg van deze hogere incidentele niet begrote inkomsten op rekeningbasis toe te voegen aan de reserve ontwikkeling stad. Op het moment dat er in totaliteit €25 miljoen is toegevoegd aan de reserve ontwikkeling stad zal de reguliere bestemming van het jaarrekeningresultaat weer van toepassing zijn.

Met deze toevoeging van €25 miljoen aan de reserve ontwikkeling stad is de dekking gecreëerd voor de ambities uit het raadsakkoord die vroegen om incidentele dekking. Per saldo resteert er, na besluitvorming in de programmabegroting 2023 – 2026, nog zo'n €3,9 miljoen aan onbeklemde ruimte. Deze middelen zijn beschikbaar als incidentele dekking.

Voorgestelde inzet incidentele middelen

Bijstelling	Taakveld	Inzet incidentele middelen	Meerjarenraming 2024 - 2027			
			2024	2025	2026	2027
37	0.4	Implementatiekosten ondersteuning werkplekconcept	-275	-	-	-
38	2.1	Bijdrage MIRT-onderzoek Lelylijn	-400	-	-	-
39	2.1	Fietsovergangen op Ijsselmeerdijk t.h.v. Klokbekerweg	-175	-	-	-
40	2.1	Fietsverbinding tussen Centrumbrug - Maerlant	-185	-	-	-
41	2.1	Kruispuntplateau Salland	-20	-	-	-
		Totaal inzet incidentele middelen	**-1.055**	**-**	**-**	**-**

37	Inzet incidentele middelen	0.4	Bedragen x € 1.000			
			2024	2025	2026	2027
	Implementatiekosten ondersteuning werkplekconcept		-275	-	-	-

Vanwege het aflopen van ondersteuning op een element in ons werkplekconcept zijn wij genoodzaakt hier een alternatief voor te zoeken. Wij grijpen dit aan om de organisatie optimaal te blijven ondersteunen met een eigentijdse werkplek die innovatief samenwerken ondersteunt, flexibel is in omvang, maar ook aansluit bij de duurzaamheidseisen van deze tijd en volledig ondersteund blijft door onze leveranciers. Hiervoor is een werkplekvisie opgesteld die in het voorjaar van 2023 wordt vertaald naar producten en diensten, deze leiden tot inzicht in de benodigde eenmalige implementatiekosten.

Voorgesteld besluit:

37. Op basis van bovenstaand voorstel 'Implementatiekosten ondersteuning werkplekconcept' de begroting 2024 bij te stellen met -€275.000 ten laste van de reserve ontwikkeling stad.

38	Inzet incidentele middelen	2.1	Bedragen x € 1.000			
			2024	2025	2026	2027
	Bijdrage MIRT-onderzoek Lelylijn		-400	-	-	-

Op 16 juni 2022 hebben het Rijk (IenW, BZK en EZK) en de regio Noordelijk Nederland op het Bestuurlijk Overleg Leefomgeving afgesproken te starten met het MIRT-onderzoek Lelylijn. Dit MIRT onderzoek is gestart in 2023 en zal worden afgerond in 2024. In het raadsakkoord is uitgesproken de gemeentelijke lobby inspanningen te intensiveren om onder andere Lelylijn te realiseren en zo de bereikbaarheid te versterken.

Voor de plankosten is afgesproken dit te verdelen naar 50% voor het Rijk en 50% voor de regio. De totale plankosten voor het MIRT onderzoek Lelylijn zijn geraamd op €8 miljoen. Dit vertaalt zich naar €4 miljoen voor de regio. Dit kan verdeeld worden over de drie provincies waar de Lelylijn door heen zal lopen (Flevoland, Friesland, Groningen). Dit leidt tot een bedrag van €1,33 miljoen voor de decentrale overheden in Flevoland. De Provincie Flevoland en de Gemeente Noordoostpolder hebben reeds (ambtelijk) aangegeven zo'n €400.000 bij te willen dragen aan het gehele onderzoek (€200.000 per jaar). Om invulling te geven aan het raadsakkoord en als gelijkwaardige partner binnen de Flevolandse samenwerking deel te kunnen nemen aan het MIRT onderzoek Lelylijn stellen wij voor om eenmalig €400.000 beschikbaar te stellen.

Voorgesteld besluit:

38. Op basis van bovenstaand voorstel 'Bijdrage MIRT- onderzoek Lelylijn' de begroting 2024 bij te stellen met -€400.000 ten laste van de reserve ontwikkeling stad.

39	Inzet incidentele middelen	2.1	Bedragen x € 1.000			
			2024	2025	2026	2027
	Fietsovergangen op Ijsselmeerdijk t.h.v. Klokbekerweg		-175	-	-	-

Het waterschap gaat aan de slag met de dijkverzwaring IJsselmeerdijk. De provincie steekt €1 mln. in het verbeteren van het fietspad. Om de aansluiting van het nieuwe fietspad goed te kunnen laten aansluiten op de Klokbekerweg is het nodig om hellingbanen over de dijk te maken naar de Klokbekerweg en vice versa. Het geheel wordt dan in 2024 meegenomen, tegelijk met de dijkverzwaring. De globale kostenraming bedraagt €175.000 en wordt als onontkoombaar gezien voor een goede aansluiting, welke mee kan lopen met de dijkverzwaring (waterschap) en aanleg van het verbeterde fietspad (provincie). Op deze wijze wordt werk met werk gecombineerd.

Voorgesteld besluit:

39. Op basis van bovenstaand voorstel 'Fietsovergangen op IJsselmeerdijk t.h.v. Klokbekerweg' de begroting 2024 bij te stellen met -€175.000 ten laste van de reserve ontwikkeling stad.

40	Inzet incidentele middelen	2.1	Bedragen x € 1.000			
			2024	2025	2026	2027
	Fietsverbinding tussen Centrumbrug - Maerlant		-185	-	-	-

In de vastgestelde Nota Fietsen in Lelystad is het fietsnetwerk ingedeeld in het verbindend net, het dragend net en de overige fietsverbindingen. Hierbij is het verbindend net de hoogste orde hoofd fietsverbindingen binnen de gemeente. Het wensbeeld voor deze verbindingen is gesloten rode verharding van minimaal 3,50 meter breed. In de eerste helft van 2023 wordt de ontbrekende schakel in dit verbindend net, het fietspad langs de Polderdreef gerealiseerd. Dit fietspad zal dan eerst eindigen ter hoogte van het Maerlant.

Na de sloop en nieuwbouw van 2 woningcomplexen op het Maerlant (planning 'bouw gereed' eind 2024) zal er gestart worden met het terreininrichtingsplan (aanbesteding 2024). Binnen dit terreininrichtingsplan wordt de hoofdfietsroute vanaf het nieuwe fietspad langs de Polderdreef aangesloten op het fietspad richting de Centrumbrug ter hoogte van het Bastion. Hier zit wel een afhankelijkheid in van de planning van de ontwikkelaar. Mocht 'bouw gereed' doorschuiven, dan schuift de planning van de terreininrichting

ook door. Het laatste deel van het fietspad vanaf het Bastion, richting de Centrumbrug, is niet conform de inrichtingseisen voor het verbindend net ingericht.

Wanneer we dit laatste stuk fietspad tot aan de centrumbrug ook opwaarderen is de route compleet hoogwaardig. Middelen hiervoor zijn niet binnen het Maerlant project beschikbaar. Voordelen van het gelijktijdig met het Maerlant uitvoeren zijn dat de totale werkzaamheden in de openbare ruimte in één keer kunnen worden aanbesteed. Ook kunnen we een veilige fietsoversteek over de weg 'het Bastion' en de verdere route richting de centrumbrug op deze manier in één keer ontwerpen en goed op elkaar aan laten sluiten.

Zonder dit budget zullen we de fietsoversteek over de weg 'het Bastion' eerst op het bestaande fietspad moeten aansluiten, terwijl het wenselijk is deze aansluiting te verplaatsen. Dit heeft tot gevolg een minder veilige oversteek op een ongewenste plek. Het compleet maken van de vormgeving van dit onderdeel in het verbindend net draagt bij aan de ambitie uit het raadsakkoord om in 2026 bij de beste fietssteden van Nederland te horen. En is ook een verzoek van de Fietsersbond. De kosten zijn geraamd op €185.000 exclusief btw.

Voorgesteld besluit:

40. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Fietsverbinding tussen Centrumbrug - Maerlant’ de begroting 2024 bij te stellen met -€185.000 ten laste van de reserve ontwikkeling stad.

41	Inzet incidentele middelen	2.1				Bedragen x € 1.000
			2024	2025	2026	2027
	Kruispuntplateau Salland		-20	-	-	-

Door bewoners op het Salland zijn er meldingen binnengekomen over te hardrijden in de straat. Deze meldingen zijn met behulp van meetapparatuur onderzocht en het blijkt inderdaad dat de snelheid ruim boven de 30 km/uur ligt. Het probleem speelt zich af bij het binnenkomen van de wijk vanaf de Larserdreef ter hoogte van het kruispunt Salland-De Peel. Voorgesteld wordt op dit kruispunt een verkeersplateau aan te leggen als snelheidremmer. De kosten voor aanleg worden geraamd op €40.750 exclusief btw. Eind vorig jaar hebben we 50% SPV-subsidie (Strategisch Plan Verkeersveiligheid subsidie van het ministerie van I&W) aangevraagd en toegekend gekregen. Dit betekent dat er nog een gemeentelijke bijdrage van €20.375 benodigd is om de uitvoering in 2024 te kunnen realiseren.

Voorgesteld besluit:

41. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Kruispuntplateau Salland’ de begroting 2024 bij te stellen met -€20.000 ten laste van de reserve ontwikkeling stad.

5. Proces om te komen tot een sluitend meerjarenraming

Zoals zichtbaar wordt in hoofdstuk 3 laat het financieel perspectief een structureel tekort zien met ingang van 2026. In de programmabegroting 2023 – 2026 was er eveneens sprake van een niet sluitende meerjarenraming, wat maakt dat de raad bij de behandeling het volgende geamendeerde besluit heeft vastgesteld:

> **Vastgesteld besluit (amendement A10a – A31):**
>
> 112. Op basis van bovenstaande scenario's en handelingsperspectieven voorbereidingen te treffen om richting de programmabegroting 2024 – 2027 te komen tot een sluitend meerjarenperspectief.
>
> a. Geeft het college opdracht om te onderzoeken of Zero Based Budgetting (ZBB) op 1 a 2 taakvelden qua idee bij kan dragen aan het komen tot een sluitend meerjarenperspectief.
>
> b. De mogelijkheden voor een ZBB naast een reguliere begroting voor 2024 te onderzoeken en de resultaten te bespreken binnen de Commissie van de Rekening (CvdR) met bijbehorend advies van de accountant van de raad.
>
> c. De resultaten van dit onderzoek uiterlijk bij de kadernota 2024 met de raad te delen.

In lijn met de gedachte achter dit amendement is een procesvoorstel – toegespitst op de Lelystadse situatie - besproken met de Commissie van de Rekening. In dit hoofdstuk wordt dit procesvoorstel uiteen gezet.

Procesvoorstel
Een zoekopdracht naar zero based begroten levert op internet veel resultaten op. Er is echter geen eenduidige aanpak over hoe een dergelijk proces eruit zou moeten zien. Veel hangt af van de beweegredenen achter het besluit om een zero based begroting op te willen gaan stellen. Ook moet rekening worden gehouden met het bijzondere karakter van de gemeente en het budgetrecht van de raad. Om die reden zijn er allereerst een aantal doelen en uitgangspunten geformuleerd:

Doelen:
- Het ontstaan van meer in- en overzicht voor de ambtelijke organisatie, college en raad;
- Het opnieuw inrichten van de begroting op een overzichtelijke en eenduidige manier;
- Het voorbereiden van keuzemogelijkheden in het geval er in de toekomst bezuinigd moet worden.

Uitgangspunten:
- Het budgetrecht van de raad is en blijft het leidende uitgangspunt;
- Het proces moet behapbaar blijven voor de organisatie;
- Het proces moet zorgvuldig worden doorlopen, zodat ad hoc besluitvorming wordt voorkomen.

Aan de hand van deze doelen en uitgangspunten is er nagedacht over een proces dat eventuele praktische bezwaren zoveel mogelijk wegneemt, maar tegelijkertijd wel in lijn ligt met het gedachtegoed achter het amendement 'zero based begroten'. Het systematisch doorlichten en opnieuw opbouwen van de begroting begint in ieder geval bij het creëren van overzicht.

Stap 1 – inzichtelijk maken doelstellingen en maatschappelijke effecten
Voor ieder taakveld binnen het desbetreffende cluster zal allereerst inzichtelijk gemaakt moeten worden wat de doelstellingen en de te realiseren maatschappelijke effecten zijn. Natuurlijk staat dit op hoofdlijnen opgenomen in de programmabegroting. Het is echter niet verkeerd om hier – los van de waan van de dag – met het raadsakkoord en de maatschappelijke agenda in de hand kritisch naar te kijken. Om het behapbaar te houden voor de organisatie zal er steeds één cluster van taakvelden tegelijk worden opgepakt.

Stap 2 – inzichtelijk maken van de activiteiten + bijbehorende budgetten
Van daaruit kan vervolgens inzichtelijk gemaakt worden welke activiteiten op dit moment worden uitgevoerd, teneinde de onder stap 1 beschreven doelstellingen en maatschappelijke effecten te bereiken. Het gaat dan om het maken van een koppeling tussen output en outcome. De budgetten die structureel beschikbaar zijn in de begroting worden aan deze activiteiten gekoppeld, waarbij voor iedere activiteit

afzonderlijk in beeld gebracht wordt wat de wettelijke basis is en wat de daarbij behorende ambtelijke inzet is.

Stap 3 – vervolgstappen

Een dergelijke inventarisatie biedt enorm veel inzicht. Hiermee wordt er binnen de eerder geschreven uitgangspunten invulling gegeven aan de eerder beschreven doelen. Deze exercitie is breder dan alleen de focus op het 'sluitend maken van het meerjarenperspectief', omdat er vanuit de inhoud kritisch gekeken wordt naar doelen / activiteiten en inzet van middelen. Dit heeft op zichzelf al de nodige voordelen, doordat het hebben van een goed overzicht bijdraagt aan het maken van goede afgewogen keuzes.

In de programmabegroting 2024 – 2027 zal hopelijk meer duidelijk zijn over de precieze omvang van de bezuinigingsopgave. Op dat moment kan de raad een besluit nemen over het verdere proces en het concretiseren van de bezuinigingsmaatregelen, bijvoorbeeld in het voorjaar van 2024. Dit op basis van de afgeronde inventarisatie over alle taakvelden en de op basis daarbij in beeld gebrachte keuzemogelijkheden.

Resumerend

Het procesvoorstel dat hierboven inzichtelijk is gemaakt komt tegemoet aan de eerder geformuleerde doelen en uitgangspunten. In deze kadernota 2024 – 2027 wordt concreet voorgesteld een dergelijk traject op te starten, met een vooruitblik op wat de raad wanneer kan verwachten. Vooruitlopend daarop zal er op korte termijn worden gestart met de eerste taakvelden binnen het sociaal domein. Dit met het oog op de Maatschappelijke Agenda en de daarin aangekondigde verkenning. Door beide processen te stroomlijnen wordt dubbel werk voorkomen en ontstaan tevens waardevolle inzichten die van pas komen wanneer het traject straks stapsgewijs wordt uitgerold over de rest van de organisatie.

Het leereffect is het grootst door de uitvoering zoveel als mogelijk met en door de medewerkers van de gemeente te doen. Dat geeft ontegenzeggelijk druk op de organisatie maar het is nu nog niet met zekerheid te zeggen waar en hoe groot die exact gaat zijn. Daarom zit er nu in de kadernota ook nog geen voorstel voor het kunnen inzetten van aanvullende externe expertise. Echter wanneer de situatie daar om gaat vragen en de uitvoering van de reguliere werkzaamheden in het gedrang komen zal in de programmabegroting dan wel volgende kadernota een voorstel hiervoor worden opgenomen.

Voorgesteld besluit:

42. Op basis van bovenstaand procesvoorstel te beginnen met 'Zero Based Begroten', zodat op een later moment keuzes gemaakt kunnen worden om het financieel perspectief met ingang van 2026 sluitend te maken.

Bijlage 1: Beleidsvoornemens – op dit moment geen dekking voor

De in deze bijlage gepresenteerde beleidsvoornemens zijn wel in beeld gebracht, maar worden – in verband met het ontbreken van dekking – niet ter besluitvorming aan de raad voorgelegd.

Taakveld	Beleidsvoornemens - *op dit moment geen dekking voor*	Meerjarenraming 2024 - 2027			
		2024	2025	2026	2027
2.1	Actualisatie verkeersmodel (structureel)	-50	-50	-50	-50
2.1	Herinrichting Neringpassage	-	-26	-26	-26
2.1	Herinrichting Voorstraat	-66	-66	-66	-66
3.1	Leader cofinanciering	-35	-35	-35	-35
4.3	Versterken van de basis	-775	-1.010	-1.010	-1.010
6.1	Beheer MFA's	-300	-300	-300	-300
6.1	GGZ ervaringsdeskundigheid	-60	-60	-60	-60
6.1	Regeling vrijwilligersactiviteiten	-40	-40	-40	-40
6.3	Werkplaats financiën	-80	-80	-80	-80
	Sport- en beweegvisie 2030				
5.1	Incidentele inzet op sportbeleid	-70	-70	-70	-70
5.1	Intensivering sportstimulering om 8300 Lelystedelingen in beweging te brengen	-625	-625	-625	-625
5.1	Inzet op de organisatie van sportevenementen	-100	-100	-100	-100
5.1	Uitbreiding fte ter bevordering beweegnorm	-60	-60	-68	-
5.2	Duurzaamheid binnen de sportaccommodaties	-30	-30	-30	-30
5.2	Ontwikkeling 5e sporthal	-	-	-	-360
5.2	Ontwikkeling sportpark	-	-	-960	-960
5.2	Renovatie en uitbreiding overige binnen- en buitensport accommodaties	-100	-100	-100	-100
5.2	Verbetering inrichting gymzalen	-105	-105	-105	-105
	Cultuurvisie 2024 - 2030				
5.3	Budget cultuur in de wijk	-100	-100	-100	-100
5.3	Expolitatie nieuw poppodium	-	-	-300	-300
5.3	Herstel begrotingssubsidie cultuurinstellingen	-100	-100	-100	-100
5.3	Investeringen culturele infrastructuur	-50	-	-100	-
5.3	Programmasubsidie Cultuur	-25	-25	-50	-50
5.3	Samenwerking - stadsprogrammering cultuur	-10	-10	-20	-20
5.4	Onderzoek kunsthal - museum	-	-	-30	-
	Financieel effect beleidsvoornemens - op dit moment geen dekking voor	**-2.781**	**-2.992**	**-4.425**	**-4.587**

Beleidsvoornemen - *op dit moment geen dekking voor*	2.1	Bedragen x € 1.000			
		2024	2025	2026	2027
Actualisatie verkeersmodel (structureel)		-50	-50	-50	-50

In de zomer van 2022 is het vernieuwde verkeersmodel gereed gekomen. Met dit verkeersmodel zijn prognoses te maken van de te verwachte groei aan verkeer de komende jaren. Daarnaast kan er geanticipeerd worden op mogelijke knelpunten op kruispunt- en/of wegvakniveau. Een stevige woningbouwambitie met economische ontwikkelingen gaat ook gepaard met een toename aan verkeersstromen.

Om in te kunnen inspelen op deze ontwikkelingen en ervoor te zorgen dat het verkeerssysteem blijft functioneren is geactualiseerde data van cruciaal belang in het verkeersmodel. Actuele data is nodig om juiste verkeersprognoses te kunnen maken. Om het verkeersmodel up-to-date te houden en te kunnen ondersteunen bij kleine en grootschalige onderzoeken wordt voorgesteld structureel €50.000 beschikbaar te stellen.

Beleidsvoornemen - *op dit moment geen dekking voor*	2.1	Bedragen x € 1.000			
		2024	2025	2026	2027
Herinrichting Neringpassage		-	-26	-26	-26

Voor de herinrichting van de Neringpassage is een investeringskrediet benodigd. Vele ondernemers hebben hier reeds om verzocht. De huidige inrichting is zeer gedateerd en rommelig. Het Agoraplein is in 2022 opnieuw ingericht, andere straten zijn inmiddels ook opnieuw ingericht en de Neringpassage is achtergebleven. De herinrichting zal afgestemd wordt met de betrokken partijen. De fasering van de aanleg zal worden afgestemd met de mogelijke ontwikkelingen langs de Neringpassage.

De herinrichting van de Neringpassage zal bestaan uit nieuw straatwerk, passend bij de rest van het centrum, en nieuw straatmeubilair. Hiervoor is een investeringskrediet van €936.000 (excl. btw) benodigd en voor dekking van de hieruit voortvloeiende kapitaallasten is een bedrag van €26.000 met ingang van 2025 benodigd.

Beleidsvoornemen - *op dit moment geen dekking voor*	2.1				Bedragen x € 1.000
		2024	**2025**	**2026**	**2027**
Herinrichting Voorstraat		-66	-66	-66	-66

Naar aanleiding van een fietstocht die de raad heeft gemaakt in 2021 is onder andere de Voorstraat beschouwd en heeft men geconcludeerd dat de verkeersituatie dient te worden verbeterd. In de gemeenteraad is hierover vervolgens een amendement aangenomen.

In de programmabegroting 2022 - 2025 zijn er middelen (voorbereidingskrediet) beschikbaar gesteld voor het uitwerken van een herinrichtingsvoorstel voor de Voorstraat. Deze opdracht is vorig jaar opgepakt. Met dit voorbereidingskrediet is onderzocht welke maatregelen nodig zijn ter verbetering van de verkeerssituatie en vertaald in een schetsontwerp met kostenraming. Om de herinrichting te kunnen realiseren dient er een project gestart te worden, waarbij er een investeringsbudget beschikbaar dient te worden gesteld van €2,4 miljoen (excl. btw). Voor dekking van de hieruit voortvloeiende kapitaallasten is een bedrag van €66.000 per jaar benodigd.

Deze herinrichtingswerkzaamheden kunnen in uitvoering gecombineerd worden met grootonderhoudswerkzaamheden (werk met werk) in 2024. Bij de start van dit project zal er als onderdeel van het proces ook participatie plaats moeten vinden met de omgeving van de Voorstraat en stakeholders in het gebied.

Beleidsvoornemen - *op dit moment geen dekking voor*	3.1				Bedragen x € 1.000
		2024	**2025**	**2026**	**2027**
Leader cofinanciering		-35	-35	-35	-35

De provincie werkt aan een nieuw programma voor Leadersubsidies (2023-2027). Dat zijn Europese subsidies voor (bewoners)initiatieven die de leefbaarheid van het platteland (en stad-platteland) versterken. De overkoepelende doelstelling is om het platteland van de provincie Flevoland duurzaam te ontwikkelen door bottom-up initiatieven te stimuleren die zich richten op economie, sociale cohesie en duurzaamheid. Deze zijn nader omschreven in de LOS (locale ontwikkel strategie) en hebben voldoende raakvlakken met gemeentelijk beleid. De provincie (PS) stelt het programma formeel vast en verstrekt de subsidies (dat doet Rvo namens GS).

In onze gemeente wordt beperkt gebruik gemaakt van deze regeling door vooral de grotere gebiedspartners. De afgelopen periode zijn er drie projecten (Markerwadden, Otter verblijf Natuurpark en Poort Lelystad) ondersteund met leader geld waarbij in totaal een bedrag van €450.000 is “geland” in onze gemeente. Bij deelname aan het Leader programma wordt er cofinanciering van de gemeente(n) in Flevoland verwacht bij leaderwaardige initiatieven. Voor de huidige periode is €3,6 miljoen Leader geld beschikbaar en €0,9 miljoen provinciale cofinanciering.

Voor iedere inzet van Leader middelen dient er verplicht nationale overheid cofinanciering ingezet te worden. De provincie Flevoland gaat de helft van deze verplichting invullen, de andere helft moet vanuit de Flevolandse gemeenten ingebracht worden. Uiteraard is er bij ieder project ook een eigen bijdrage nodig van de initiatiefnemers. Bij deelname aan het leaderprogramma (de mogelijkheid tot indienen subsidieaanvragen vanuit het grondgebied van de gemeente Lelystad) wordt aan de voorkant van het programma verwacht dat er een reservering van cofinanciering vanuit de gemeente wordt toegezegd. Daarnaast is er de verwachting dat er financieel wordt bijgedragen aan de inrichting van een programmabureau voor de uitvoering. Voordeel hiervan is dat er minimale ambtelijke capaciteit nodig is en initiatieven centraal en éénduidig advies krijgen.

Beleidsvoornemen - *op dit moment geen dekking voor*	4.3				Bedragen x € 1.000
		2024	**2025**	**2026**	**2027**
Versterken van de basis		-775	-1.010	-1.010	-1.010

In het kader van Versterken van de basis (ook wel 'De school als werkplaats' genoemd) wordt de professionele basisondersteuning in en rondom het basisonderwijs versterkt. Hierdoor ontvangt een

leerling eerder de gewenste basisondersteuning. Deze basisondersteuning wordt verzorgd door schoolmaatschappelijk werkers van MDF en jeugdverpleegkundigen van de GGD-jgz. Het primair onderwijs merkt dat het in een later stadium inzetten van de basisondersteuning vaak leidt tot grotere problemen bij leerlingen. Dit is onwenselijk voor de ontwikkeling van een kind en heeft soms onoverkomelijke grote gevolgen voor het kind. Met als gevolg dat er ook geregeld zwaardere en intensieve geïndiceerde (jeugd)hulp ingezet moet worden.

Om deze reden hebben de bestuurders van het primair onderwijs de wens dat Versterken van de basis over alle basisscholen in Lelystad wordt uitgerold. In 2024 en 2025 zal gemonitord gaan worden of het op een eerder moment bieden van basisondersteuning op de basisscholen leidt tot een afname aan indicaties voor zwaardere en intensieve geïndiceerde jeugdhulp. Hetgeen betekent dat er ook sprake is van een afname in de benodigde financiële middelen voor deze vormen van geïndiceerde jeugdhulp. Als dit effect aangetoond wordt, kan vervolgens overwogen worden om voor de structurele financiering van 5 fte schoolmaatschappelijk werkers en 5,1 fte jeugdverpleegkundigen vanaf 2026 e.v. jaren geld te onttrekken uit de bestaande financiële middelen voor jeugdhulp.

Voor een totale uitrol is berekend dat in totaal 5 fte schoolmaatschappelijk werkers en 5,1 fte jeugdverpleegkundigen (1 fte kost €100.000) extra nodig is. Met incidentele financiële middelen (€400.000 NPO-middelen en €160.000 uit het budget Versterken van de basis) wordt een start gemaakt met deze uitbreiding aan capaciteit (voor de periode 1 januari 2023 tot 1 april 2024).

Voor een totale uitrol op alle basisscholen is voor 2024 echter aanvullend budget nodig:

- €137.500 voor de periode 1 januari tot 1 april: uit incidentele middelen kan 2.8 fte schoolmaatschappelijk werkers en 2.8 fte jeugdverpleegkundigen worden gefinancierd, aanvullend is financiering nodig voor 2,2 fte schoolmaatschappelijk werkers en 2,3 fte jeugdverpleegkundigen (totaal 5,5 fte x €25.000 - is budget van 1 fte per kwartaal = €137.500)
- €637.500 voor de periode van 1 april tot en met 31 december: uit incidentele middelen wordt 0,8 fte schoolmaatschappelijk werkers en 0,8 fte jeugdverpleegkundigen gefinancierd, aanvullend is financiering nodig voor 4.2 fte schoolmaatschappelijk werkers en 4.3 fte jeugdverpleegkundigen, totaal 8,5 fte x €75.000 - is budget van 1 fte voor driekwart jaar = €637.500

Vanaf 1 januari 2025 is de bovengenoemde incidentele financiering (NPO-middelen en budget Versterken van de basis) niet meer aanwezig. Dit betekent dat voor 2025 voor het gehele bedrag van €1.010.000 dekking geregeld moet worden. Er wordt nagedacht over mogelijkheden die er zijn om dit te kunnen bewerkstelligen.

Beleidsvoornemen - *op dit moment geen dekking voor*	6.1				Bedragen x € 1.000
		2024	**2025**	**2026**	**2027**
Beheer MFA's		-300	-300	-300	-300

In Lelystad worden de meeste MFA's beheerd door Welzijn Lelystad in opdracht van gebouwenbeheer van de gemeente. De beheerders zijn het gezicht van de MFA, weten om te gaan met de technische installaties, hebben hun horeca- en hygiënepapieren en maken inwoners wegwijs in het gebouw. In de Waterbever wordt het beheer nu ingevuld door vrijwilligers onder leiding van de voorzitter van buurthuis De Bever. Dit kan omdat de voorzitter altijd aanwezig is en toezicht houdt. Nu gaat zij per 1 januari 2024 met pensioen. Zij stopt met haar taken en er is geen vervanger met dezelfde kwaliteiten en beschikbaarheid gedurende de dag en avond. Daarnaast wil de gemeente graag de zeggenschap over het gebouw en de invulling van activiteiten voor de inwoners van onze stad. We streven naar dezelfde regels voor alle MFA's over alcoholgebruik in de panden, promoten van gezonde snacks, de zelfde prijzen voor de zaalhuur en de horeca. Per 1 januari 2024 willen we het beheer onderbrengen bij Welzijn Lelystad. Geen professioneel beheer zal betekenen dat het gebouw minder open kan en er geen toezicht is op de mensen die daar aanwezig zijn. Dat is geen wenselijke situatie (€100.000 structureel).

Daarnaast wordt er momenteel een onderzoek (op verzoek van de raad) uitgevoerd over openstelling van de MFA's. De uitkomsten hiervan zijn nog niet beschikbaar (inschatting op dit moment €200.000 structureel). De uiteindelijke uitkomsten van dit onderzoek kunnen nog effect hebben op het uiteindelijk aan te vragen bedrag voor het beheer van de MFA's in Lelystad.

Beleidsvoornemen - *op dit moment geen dekking voor*	6.1				Bedragen x € 1.000
		2024	**2025**	**2026**	**2027**
GGZ ervaringsdeskundigheid		-60	-60	-60	-60

De tendens is dat er meer mensen met een psychische kwetsbaarheid met de nodige ambulante ondersteuning / behandeling zelfstandig wonen. Een belangrijke randvoorwaarde om overlast te voorkomen is dat algemene voorzieningen in de sociale basis op orde zijn, zodat deze mensen daar gebruik van kunnen maken. Inzet van ervaringsdeskundigen maakt daar onderdeel vanuit. Zij weten als geen ander wat het betekent wanneer GGZ problematiek het eigen leven en die van het sociaal netwerk domineert. De ervaringsdeskundige helpt bij het herstel / stabiliseren van klachten.

In Lelystad zetten we al enige tijd in op de inzet van ervaringsdeskundigen middels incidentele regionale middelen. Deze middelen lopen af en we zien de inzet van ervaringsdeskundigheid als structurele meerwaarde in het contact en ondersteuning van inwoners met GGZ problematiek.

De inzet van ervaringsdeskundigheid voor de ondersteuning van inwoners met een GGZ problematiek zetten we als volgt in:

1. Voor het directe contact met inwoners en het opbouwen van een sociale netwerk;
2. Ter ondersteuning in het netwerk van professionals en vrijwilligers. Zo sluit een ervaringsdeskundige aan bij het Stedelijke Integraal Team waarbij er sprake is van vastgelopen casuïstiek en staat de ervaringsdeskundige in nauw contact met onder andere Centrada, Politie, GGD en andere zorginstanties.
3. Vanuit de kenniswerkplaats Grip op Onbegrepen gedrag wordt er gewerkt aan het opzetten van een (regionale) pool van ervaringsdeskundigen.

Beleidsvoornemen - *op dit moment geen dekking voor*	6.1				Bedragen x € 1.000
		2024	**2025**	**2026**	**2027**
Regeling vrijwilligersactiviteiten		-40	-40	-40	-40

Voor het ondersteunen van kleinere initiatieven van stichtingen kan een subsidie aangevraagd worden in het kader van de regeling vrijwilligersactiviteiten. Hier wordt gebruik van gemaakt door bijvoorbeeld de scoutingverenigingen, inloophuis Passie, belevenissenbos, Schateiland en dergelijke. In 2023 is dit budget voor het eerst niet meer toereikend. Door succesvolle initiatieven vanuit Mensen maken de Buurt duurzaam te maken is extra budget in de regeling noodzakelijk om de aanvragen te honoreren. In de geest van de Maatschappelijke Agenda wil de gemeente juist bewoners en stichtingen faciliteren bij het uitvoeren van projecten voor de inwoners. Door hier ruimte aan te bieden ontstaat een divers en gedragen aanbod in de stad.

Beleidsvoornemen - *op dit moment geen dekking voor*	6.3				Bedragen x € 1.000
		2024	**2025**	**2026**	**2027**
Werkplaats financiën		-80	-80	-80	-80

Werkplaats financiën is een project gericht op het verbeteren van de integrale dienstverlening van de schulddienstverleningsorganisaties in de financiële spreekuren en vroegsignalering van betaalachterstanden. Hierin wordt samengewerkt door MDF, Humanitas en IDO door zowel de professionals als de vrijwilligers. Zij zijn de afgelopen tijd getraind in het voeren van gesprekken om meer uit een gesprek te halen en om tijdig te signaleren of er financiële problemen zijn of dreigen. Door dit tijdig signaleren zijn grotere financiële problemen voorkomen. In de afgelopen twee jaar is het project door middel van incidentele middelen gefinancierd. Deze intensivering en verbetering heeft geleerd dat er structurele inzet nodig is voor het behoud van deze goede ontwikkeling. Zeker in de huidige tijd wordt een groot beroep vanuit de samenleving op deze organisaties gedaan en is het zeer wenselijk om dit project voort te zetten en structureel in te bedden in de dienstverlening van deze organisaties. Vroegtijdige dienstverlening bespaart veel kosten (voorkomen van schulddienstverlening) en stress bij de inwoner.

Het is aannemelijk dat het rijk extra middelen beschikbaar gaat stellen voor schulddienstverlening en bestrijden van armoede onder kinderen. Indien dit toereikend is om ook dit project te financieren zal deze aanvraag teruggetrokken worden. Dit zal dan bij de meicirculaire bekend gemaakt worden.

Sport- en beweegvisie 2030

Beleidsvoornemen - *op dit moment geen dekking voor*	5.1				Bedragen x € 1.000
		2024	2025	2026	2027
Incidentele inzet op sportbeleid		-70	-70	-70	-70

In 2023 is de Sport- en beweegvisie 2030 vastgesteld door de raad. De raad heeft besloten in te zetten op het niveau 'Basis op Orde'. Om in de toekomst ook de basis op orde te houden, heeft de raad tevens besloten in te zetten op het scenario 'Klaar voor de Groei'.

Om alle plannen die geschetst zijn in de Sport- en beweegvisie te realiseren, moet ook de organisatie meegroeien. Dit staat in de visie opgenomen als een prioritair punt onder Prio 1, punt e. Concreet vraagt dit 0,5 fte extra aan inzet op sportbeleid. Dat vraagt om een incidentele verhoging van het budget in de begroting van €70.000 tot 2030.

Beleidsvoornemen - *op dit moment geen dekking voor*	5.1				Bedragen x € 1.000
		2024	2025	2026	2027
Intensivering sportstimulering om 8300 Lelystedelingen in beweging te brengen		-625	-625	-625	-625

De raad heeft in het Raadsakkoord 2022 - 2026 aangegeven het belangrijk te vinden dat inwoners van Lelystad in 2026 voldoen aan de landelijke beweegnom. Dit is vertaald in de Sport- en Beweegvisie 2030. Die is in januari 2023 vastgesteld door de raad. De raad heeft besloten in te zetten op het niveau 'Basis op Orde'. Om in de toekomst ook de basis op orde te houden, heeft de raad tevens besloten in te zetten op het scenario 'Klaar voor de Groei'.

Het gaat om de doelstelling uit de Sport- en Beweegvisie dat het aantal Lelystedelingen dat voldoet aan de beweegnorm toeneemt tussen 2022 en 2030. Hoe hier invulling aan te geven is als Prio 1, punt d. opgenomen in de visie. Dat houdt in dat intensivering op huidige inzet voor interventies en sportstimulering nodig is om minstens 8300 Lelystedelingen extra aan het bewegen en sporten te krijgen. Inschatting is dat daar in totaal €5 miljoen voor nodig is, verdeeld over de komende jaren (€625.000 per jaar). Dit bedrag is gebaseerd op de berekening dat het €600 kost om iemand in beweging te brengen door middel van interventies. Inzet van interventies is wat met name nodig is om de groep van 8300 extra Lelystedelingen in beweging te brengen.

Beleidsvoornemen - *op dit moment geen dekking voor*	5.1				Bedragen x € 1.000
		2024	2025	2026	2027
Inzet op de organisatie van sportevenementen		-100	-100	-100	-100

In 2023 is de Sport- en beweegvisie 2030 vastgesteld door de raad. De raad heeft besloten in te zetten op het niveau 'Basis op Orde'. Om in de toekomst ook de basis op orde te houden, heeft de raad tevens besloten in te zetten op het scenario 'Klaar voor de Groei'.

Een van de doelstellingen in de Sport- en beweegvisie is het jaarlijks houden van een inspirerend sportevenement in Lelystad dat voornamelijk gericht is op jeugd en jongeren. Hoe hier invulling aan te geven is als prioriteit opgenomen in de Sport- en beweegvisie (Prio 4, punt j). Dit houdt in het organiseren van (top-)sportevenementen met daarnaast een spin-off voor de breedtesport, gericht op regionaal niveau. De evenementen inspireren de verenigingen en andere sportaanbieders. Ook biedt het de mogelijkheid voor lokale talenten om in hun eigen woonplaats te ontwikkelen. Voorgesteld wordt een structureel budget beschikbaar te stellen ad €100.000.

Beleidsvoornemen - *op dit moment geen dekking voor*	5.1				Bedragen x € 1.000
		2024	2025	2026	2027
Uitbreiding fte ter bevordering beweegnorm		-60	-60	-68	-

De raad heeft in het Raadsakkoord 2022 - 2026 aangegeven het belangrijk te vinden dat inwoners van Lelystad in 2026 voldoen aan de landelijke beweegnom. Dit is vertaald in de Sport- en Beweegvisie 2030. De raad heeft besloten in te zetten op het niveau 'Basis op Orde'. Om in de toekomst ook de basis op orde te houden, heeft de raad tevens besloten in te zetten op het scenario 'Klaar voor de Groei'. Een van de doelstellingen in de Sport- en beweegvisie is Intensievere samenwerking tussen de zorg-, welzijns- en sport- en beweegsector. Hoe hier invulling aan te geven is als Prio 1, punt b. opgenomen in de visie. Het doel is om bewegen en sporten een wezenlijk onderdeel van de preventieve en curatieve inzet op

Positieve Gezondheid te maken. Deze integrale uitvoering zal zorgen voor een verbetering van de activiteiten uitgevoerd door de verschillende buursportcoaches en leefstijlcoaches. Daarvoor is uitbreiding van de formatie bij sport nodig.

In het kader van de Brede Regeling Combinatiefuncties ontvangt de gemeente Lelystad t/m 2026 de volgende bedragen: 2024: €427.950, 2025: €427.950 2026: €413.423. Ten opzichte van de rijksbijdrage 2022 is dat voor 2024 en 2025 een stijging van €40.000 en voor 2026 van €25.000. Om aanspraak te maken op de totale rijksbijdrage, dient de cofinanciering voldoende te zijn en dus toe te nemen. De rijksbijdrage is 40%, cofinanciering 60%.

Dat betekent voor 2024 en 2025 extra cofinanciering van €60.000. Daarmee ontstaat er in totaal ruimte ad €100.000 = +/- 1,6 fte uitgaande van het normbedrag van €60.000 per fte (zie Sport- en Beweegvisie). Voor 2026 geldt een cofinanciering van €37.500. Maakt totaal ad €62.500 = +/- 1 fte. In de Sport- en beweegvisie staat ook beschreven dat er voor elke 4000 inwoners groei = 1fte nodig is aan combinatiefuncties. De inschatting is dat het inwonersaantal jaarlijks toeneemt met 2000 inwoners. Maakt dat er richting 2026 jaarlijks 0,5 fte aan combinatiefuncties bij moet komen. Voor 2024 en 2025 kan dit gefinancierd worden met de BRC-regeling (met het verhogen van de cofinanciering). Voor 2026 ontstaat er een tekort van 0,5 fte = €30.000. Voor dit gedeelte is dan geen sprake meer van cofinanciering. Dat maakt de totale verhoging op de begroting voor 2026 €67.500.

Beleidsvoornemen - *op dit moment geen dekking voor*	5.2	Bedragen x € 1.000			
		2024	**2025**	**2026**	**2027**
Duurzaamheid binnen de sportaccommodaties		-30	-30	-30	-30

In 2023 is de Sport- en beweegvisie 2030 vastgesteld door de raad. De raad heeft besloten in te zetten op het niveau ‘Basis op Orde’. Om in de toekomst ook de basis op orde te houden, heeft de raad tevens besloten in te zetten op het scenario ‘Klaar voor de Groei’.

Een van de doelstellingen in de Sport- en beweegvisie is werken aan een duurzame toekomst in Lelystad; dus ook op het gebied van sport en bewegen. Hoe hier invulling aan te geven is als prioriteit opgenomen in de Sport- en beweegvisie (Prio 2, punt h). Dit houdt in dat het duurzaamheidsbudget wordt uitgebreid. Alle bestaande en nieuwe accommodaties worden duurzaam en klimaat adaptief (her)ontworpen, zijn toekomstbestendig en voldoen aan de minimale normen. Dit wordt onderdeel van het Huisvestingsplan Sport en Bewegen. Hier wordt een structurele verhoging van het budget voor gevraagd ad € 30.000.

Beleidsvoornemen - *op dit moment geen dekking voor*	5.2	Bedragen x € 1.000			
		2024	**2025**	**2026**	**2027**
Ontwikkeling 5e sporthal		-	-	-	-360

In 2023 is de Sport- en beweegvisie 2030 vastgesteld door de raad. De raad heeft besloten in te zetten op het niveau ‘Basis op Orde’. Om in de toekomst ook de basis op orde te houden, heeft de raad tevens besloten in te zetten op het scenario ‘Klaar voor de Groei’.

Een van de doelstellingen in de Sport- en beweegvisie is uitbreiding van het accommodatiebestand voor binnen en buitensport waarmee wordt voldaan aan de vraag naar sportruimte en ingespeeld wordt op de groeiambitie van de stad. Hoe hier invulling aan te geven is onder andere als Prio 3, punt i. opgenomen in de Sport- en beweegvisie. Dit houdt in het ontwikkelen van een 5e sporthal. Hier is een krediet voor nodig van € 12 miljoen. Structureel vraagt dit een budget ad € 360.000.

Beleidsvoornemen - *op dit moment geen dekking voor*	5.2	Bedragen x € 1.000			
		2024	**2025**	**2026**	**2027**
Ontwikkeling sportpark		-	-	-960	-960

In 2023 is de Sport- en beweegvisie 2030 vastgesteld door de raad. De raad heeft besloten in te zetten op het niveau ‘Basis op Orde’. Om in de toekomst ook de basis op orde te houden, heeft de raad tevens besloten in te zetten op het scenario ‘Klaar voor de Groei’.

Een van de doelstellingen in de Sport- en beweegvisie is uitbreiding van het accommodatiebestand voor binnen en buitensport waarmee wordt voldaan aan de vraag naar sportruimte en ingespeeld wordt op de groeiambitie van de stad. Hoe hier invulling aan te geven is onder andere als Prio 1, punt c. opgenomen in de Sport- en beweegvisie. Dat houdt in het ontwikkelen van sportpark in het gebied Warande door bestaande verenigingen te verhuizen en nieuwe activiteiten toe te voegen. Dit moet uitgewerkt worden in

een Integraal Huisvestigingsplan Sport. Voor de grond is een krediet nodig van € 12 miljoen (Grond sportpark 12 ha (mij waarde; €100 per m2). Structureel vraagt het een budget een €60.000. Voor de ontwikkeling van het sportpark (voorzieningen) is een krediet nodig van +/- € 30 miljoen nodig en een structureel budget van €900.000.

Beleidsvoornemen - *op dit moment geen dekking voor*	5.2				Bedragen x € 1.000
		2024	**2025**	**2026**	**2027**
Renovatie en uitbreiding overige binnen- en buitensport accommodaties		-100	-100	-100	-100

In 2023 is de Sport- en beweegvisie 2030 vastgesteld door de raad. De raad heeft besloten in te zetten op het niveau ‘Basis op Orde’. Om in de toekomst ook de basis op orde te houden, heeft de raad tevens besloten in te zetten op het scenario ‘Klaar voor de Groei’.

Een van de doelstellingen in de Sport- en beweegvisie is uitbreiding van het accommodatiebestand voor binnen en buitensport waarmee wordt voldaan aan de vraag naar sportruimte en ingespeeld wordt op de groeiambitie van de stad. Hoe hier invulling aan te geven is onder andere als Prio 1, punt g. opgenomen in de Sport- en beweegvisie. Dit houdt in dat er extra ingezet moet worden op binnen en buitenvoorzieningen. Dit wordt nader uitgewerkt in het integraal huisvestingsplan sport. Als dit plan er eenmaal is, vraagt het om regelmatige actualisatie. Een indicatie is dat er structureel € 100.000 per jaar voor nodig is om het niveau van binnen- en buitensportaccommodaties op peil te houden, met het oog op de groei van de stad.

Beleidsvoornemen - *op dit moment geen dekking voor*	5.2				Bedragen x € 1.000
		2024	**2025**	**2026**	**2027**
Verbetering inrichting gymzalen		-105	-105	-105	-105

In 2023 is de Sport- en beweegvisie 2030 vastgesteld door de raad. De raad heeft besloten in te zetten op het niveau ‘Basis op Orde’. Om in de toekomst ook de basis op orde te houden, heeft de raad tevens besloten in te zetten op het scenario ‘Klaar voor de Groei’.

Een van de doelstellingen in de Sport- en beweegvisie is uitbreiding van het accommodatiebestand voor binnen en buitensport waarmee wordt voldaan aan de vraag naar sportruimte en ingespeeld wordt op de groeiambitie van de stad. Hoe hier invulling aan te geven is onder andere als Prio 1, punt f. opgenomen in de Sport- en beweegvisie. Dit houdt in dat bestaande en nieuwe gymzalen voldoen aan de moderne vereisten van het bewegingsonderwijs zodat de motorische ontwikkeling van kinderen versterkt kan worden. Voor realisatie dient een krediet beschikbaar te worden gesteld van € 1 miljoen, af te schrijven in 10 jaar. De daarbij behorende kapitaallasten ad €105.000 dienen te worden opgenomen in de begroting.

Cultuurvisie 2024 - 2030

Beleidsvoornemen - *op dit moment geen dekking voor*	5.3	Bedragen x € 1.000			
		2024	**2025**	**2026**	**2027**
Budget cultuur in de wijk		-100	-100	-100	-100

Betreft een bijstelling in het kader van de Cultuurvisie 2024- 2030. Met de Programmabegroting 2023 heeft de raad op grond van het raadsakkoord en vooruitlopend op de vaststelling van de cultuurvisie, in de reserve ontwikkeling stad is voor 2023 een incidentele reservering van €100.000 opgenomen ten behoeve van cultuur in de wijken. Deze intensivering maakt structurele inzet voor de culturele activiteiten in de wijken mogelijk.

Beleidsvoornemen - *op dit moment geen dekking voor*	5.3	Bedragen x € 1.000			
		2024	**2025**	**2026**	**2027**
Expolitatie nieuw poppodium		-	-	-300	-300

Betreft een bijstelling in het kader van de Cultuurvisie 2024 - 2030. Bij het vaststellen van de Cultuurvisie 2017 - 2020 heeft de gemeenteraad de wens uitgesproken om poppodium met een goede en passende accommodatie te verplaatsen naar het Theaterkwartier. Het haalbaarheidsonderzoek naar een nieuw popodium dat vervolgens door het bureau Lagroup is uitgevoerd heeft aangetoond dat voor de aansluiting op de landelijke ontwikkelingen binnen de popmuziek, een nieuw en toekomstbestendig poppodium in het Theaterkwartier minimaal een capaciteit moet hebben van 600 – 650 staplaatsen. Met de Programmabegroting 2022 heeft de gemeenteraad besloten het poppodium Corneel middels nieuwbouw te vestigen in het centrumgebied en hier 12 miljoen euro voor vrij te maken. Het haalbaarheidsonderzoek heeft gelijktijdig aangetoond dat een nieuw en groter poppodium moet beschikken over een passend (ruimer) subsidiebudget.

Beleidsvoornemen - *op dit moment geen dekking voor*	5.3	Bedragen x € 1.000			
		2024	**2025**	**2026**	**2027**
Herstel begrotingssubsidie cultuurinstellingen		-100	-100	-100	-100

Betreft een structureel herstel van de begrotingssubsidie voor de instellingen in het Taakveld 5.3. Cultuurpresentatie in het kader van de Cultuurvisie 2024 - 2030. Uitvoering van het besluitpunt 48 van de Kadenota 2022 waarbij €100.000 van het subsidieplafond van taakveld 5.3 wordt herbestemd ten behoeve van de voor amateurkunst heeft vergaande consequenties voor de begrotingssubsidie voor de culturele instellingen in de basisinfrastructuur. Alle cultuurinstellingen hebben vanaf 2022 te maken met verhoogde lasten door de inflatie, energielasten en cao-ontwikkelingen. De podiumkunstinstellingen zijn daarbij nog steeds herstellende van de effecten van de coronamaatregelen; het aantal bezoekers is nog steeds lager dan in 2019. De financiële situatie van de cultuurinstellingen is reeds jaren zwak, zowel qua solvabiliteit als liquiditeit. Een toekomstgerichte culturele infrastructuur vereiste stabiele en weerbare culturele organisaties. Daarom wordt voorgesteld de begrotingssubsidie voor de cultuurinstellingen te ontzien van de financiële consequenties van besluitpunt 48 van de Kadernota 2022.

Beleidsvoornemen - *op dit moment geen dekking voor*	5.3	Bedragen x € 1.000			
		2024	**2025**	**2026**	**2027**
Investeringen culturele infrastructuur		-50	-	-100	-

Betreft een incidentele investeringsbijdrage voor de culturele voorzieningen in het kader van de Cultuurvisie 2024 - 2030. Het gemeentelijk cultuurbeleid was het afgelopen decennium in hoofdzaak financieel gestuurd. Cultuurinstellingen hebben door bezuinigingen op de subsidie niet altijd de noodzakelijke (vervanging)investeringen kunnen doen. Dit heeft uiteindelijk consequenties voor de kwaliteit van het culturele voorzieningenniveau. Waar nodig wordt met de intensivering incidenteel bijgedragen aan noodzakelijke (vervanging)investeringen op basis van een goede verhouding tussen subsidie en eigen verantwoordelijkheden.

Beleidsvoornemen - *op dit moment geen dekking voor*	5.3	Bedragen x € 1.000			
		2024	**2025**	**2026**	**2027**
Programmasubsidie Cultuur		-25	-25	-50	-50

Betreft een verruiming van het budget voor de incidentele subsidies in het kader van de Beleidsvisie Cultuur 2024 - 2030. De Programmasubsidie Cultuur vervangt vanaf 2024 de huidige subsidieregelingen

op het gebied van amateurkunst, beeldende kunst, letteren en podiumkunsten. Het gaat daarbij om activiteiten die van betekenis zijn voor Lelystad (gericht op de toegevoegde waarde voor het culturele klimaat van de stad), en impact hebben op de groei en verbreding van het publieksbereik. Met de verruiming van het budget groeit het culturele aanbod mee met de groei van de stad.

Beleidsvoornemen - *op dit moment geen dekking voor*	5.3				Bedragen x € 1.000
		2024	**2025**	**2026**	**2027**
Samenwerking - stadsprogrammering cultuur		-10	-10	-20	-20

Betreft een bijstelling in het kader van de Cultuurvisie 2024-2030. De afstemming en samenwerking tussen de culturele organisaties kan beter. Kansen voor een levendig cultuurklimaat worden nog onvoldoende gepakt. De samenwerking en afstemming tussen de cultuurorganisaties op gebied van programmering en promotie wordt daarom gestimuleerd. In eerste instantie via door het organiseren van een structureel overleg tussen de culturele partners in de stad. Op grond van de ervaringen wordt gekeken of dit kan leiden tot een cultuurplatform waarin de instellingen samen met de gemeente werken aan de Maatschappelijke Agenda.

Beleidsvoornemen - *op dit moment geen dekking voor*	5.4				Bedragen x € 1.000
		2024	**2025**	**2026**	**2027**
Onderzoek kunsthal - museum		-	-	-30	-

Dit betreft een bijstelling in het kader van de Cultuurvisie 2024 - 2030. Bij de evaluatie van het culturele klimaat in de stad is geconcludeerd dat het huidige voorzieningenniveau op gebied van beeldende kunst beperkt is. Er zijn weinig expositiemogelijkheden en er is een summier aanbod aan ateliers en werkruimten. Daardoor zijn er niet veel kunstenaars die Lelystad als uitvalsbasis of vestigingsplaats kiezen. De stad mist een goed podium voor de beeldende kunst en vormgeving. Bij de behandeling van de Keuzenota voor de nieuwe cultuurvisie heeft de raad aangegeven dat onderzoek moet worden gedaan of een (museale) kunstvoorziening/podium of kunsthal voor beeldende kunst een adequate bijdrage kan leveren aan het culturele klimaat en de ontwikkeling van de stad als toeristische bestemming.

Bijlage 2: Aanvullende informatie Zero Based Begroten

1. Hoe ziet een regulier begrotingsproces eruit?

In de toelichting bij het door de raad aangenomen amendement werd gesteld dat zero based begroten een alternatief is voor de traditionele manier van budgetteren. Bij deze traditionele methodiek van begroten worden de budgetten alleen aangepast naar aanleiding van de wijzigingen ten opzichte van het voorgaande jaar. Bijvoorbeeld een correctie voor inflatie- en volumeontwikkelingen. In het reguliere begrotingsproces van de gemeente wordt er uiteraard gekeken naar de huidige begroting en de realisatie daarvan, maar daar blijft het niet bij.

De nadruk bij het opstellen van de begroting ligt bij het in beeld brengen van ontwikkelingen die van invloed kunnen zijn op de reeds door de raad vastgestelde meerjarenraming. Het kan daarbij gaan om onontkoombare ontwikkelingen die op de gemeente afkomen en waarop in financiële zin geanticipeerd moet worden. Denk hierbij aan veranderingen in wet- en regelgeving, conjuncturele ontwikkelingen of het inspelen op de gevolgen van een steeds ouder wordende samenleving of een groeiende stad. De insteek van deze systematiek is budgetteren op basis van prognoses.

Daarnaast worden er budgetten geraamd voor het realiseren van gewenste maatschappelijke effecten. Zo bevatte de programmabegroting 2023 – 2026 bijvoorbeeld de inhoudelijke- en financiële vertaling van de beleidsambities uit het raadsakkoord. De insteek van deze systematiek is budgetteren op basis van strategisch(e) plannen.

Bij de behandeling van de kadernota en de programmabegroting vindt jaarlijks de integrale afweging plaats en worden alle ontwikkelingen in beeld gebracht die een effect hebben op de gemeentelijke financiën. In Lelystad is het gebruikelijk dat de voorgestelde begrotingswijzigingen – separaat en voorzien van een onderbouwing – aan de raad ter besluitvorming worden voorgelegd[1].

Na vaststelling van de programmabegroting heeft de raad de baten en lasten voor het aankomende begrotingsjaar geautoriseerd en kan het college aan de slag met de uitvoering. De actualisatie van de jaren daarna wordt eveneens door de raad vastgesteld en deze meerjarenraming is het resultaat van alle besluiten die tot aan dat moment door de raad zijn genomen. In dat opzicht is de meerjarenraming dan ook een logisch vertrekpunt voor het opstellen van de – uiteindelijk weer door de raad vast te stellen – programmabegroting voor het komende jaar.

2. Wat wordt er verstaan onder zero based budgeting?

Een zoekopdracht naar zero based budgeting levert op internet veel resultaten op. Er is echter geen eenduidige aanpak over hoe een dergelijk proces eruit zou moeten zien. Veel hangt af van de beweegredenen achter het besluit om een zero based begroting op te willen gaan stellen. Dat kan natuurlijk zijn omdat er bezuinigd moet worden of om meer grip te krijgen op de begroting. Wat in de literatuur wel vaak naar voren komt is dat deze methodiek eigenlijk alleen goed uitgevoerd kan worden wanneer er aan de voorkant overeenstemming is over wat de kerntaken van de organisatie precies zijn.

De eerder vastgestelde meerjarenraming – zoals hierboven beschreven - vormt bij het 'zero based' begroten in ieder geval niet het vertrekpunt. Bij 'zero based begroten' is het de bedoeling dat de budgetten vanaf 'nul' worden opgebouwd. Randvoorwaarde hiervoor is dat voor iedereen deelnemer in het proces helder is wat de kerntaken zijn en wat daarbij de te realiseren doelstellingen zijn:

A. met zo min mogelijk middelen (dus zo doelmatig / efficiënt mogelijk);
B. een maximaal effect te sorteren (zo doeltreffend / effectief mogelijk).

Een zeer intensief proces, waarbij alles ter discussie gesteld wordt en er veel lastige dilemma's op meerdere niveaus beslecht moeten worden. Er moet niet lichtzinnig gedacht worden over een dergelijke exercitie. Keuzes die worden gemaakt kunnen een grote impact hebben, waarbij de implicaties niet in alle gevallen vooraf duidelijk zullen zijn.

[1] Er zijn ook gemeenten waarin het gebruikelijk is de raad voor te stellen de programmabegroting als geheel vast te stellen, zonder expliciet besluitpunt voor iedere wijziging.

Op zichzelf zal het opstellen van een ‘zero based begroting’ niet leiden tot het vrijspelen van miljoenen euro’s aan begrotingsruimte. Er zullen hoe dan ook stevige keuzes gemaakt moeten worden. En zoals hierboven wordt beargumenteerd zou het opstellen van een zuivere ‘zero based begroting’ voorafgegaan moeten worden door een kerntakendiscussie, zodat duidelijk is waar precies de prioriteiten liggen. Dit was echter niet de insteek van het amendement en deze route heeft ook niet de voorkeur van het college. Het is wel zo dat er manieren te bedenken zijn om een soortgelijk proces in te richten, waarbij de belangrijkste bezwaren worden weggenomen. Met het voorstel zoals dat is geformuleerd in hoofdstuk 5 wordt hieraan tegemoet gekomen.

3. Kanttekeningen waar rekening mee moet worden gehouden

In de afgelopen jaren is er op meerdere momenten kritisch gekeken naar uitvoering van het takenpakket en zijn er de nodige bezuinigingen doorgevoerd. Het laaghangend fruit is onderhand wel geplukt en van lucht in de begroting is geen sprake meer. Wel is het zo dat er op rekeningbasis de afgelopen jaren aanzienlijke rekeningresultaten zijn gerealiseerd. Dat er gedurende het jaar sprake was van onderbesteding op bepaalde budgetten had echter duidelijk aanwijsbare redenen. Denk aan het niet doorgaan van bepaalde activiteiten in verband met de coronamaatregelen of de krapte in personeel, waardoor werkzaamheden niet (volledig) konden worden uitgevoerd. Ook zorgde de ‘trap op / trap af systematiek’ van het gemeentefonds voor enkele grote meevallers.

Deze situatie van onderbesteding – en meevallers vanuit het gemeentefonds – is echter tijdelijk. De stijgende prijzen zorgen bijvoorbeeld nu al voor extra druk op sommige budgetten en het Rijk doet onderzoek naar een nieuwe vorm van financiering met ingang van 2026, waardoor er met ingang van dat jaar vooralsnog sprake is van een structureel tekort. Mocht het Rijk niet over de brug komen met aanvullende middelen zullen er keuzes gemaakt moeten worden.

De huidige meerjarenbegroting is het resultaat van alle eerdere raadsbesluiten. Via de integrale afweging bij de kadernota en programmabegroting neemt de raad besluiten die een effect hebben op het meerjarige begrotingssaldo. Gedurende het jaar worden er vervolgens besluiten genomen binnen die eerder vastgestelde financiële kaders.

Door de begroting heen liggen de nodige keuzemogelijkheden om zaken anders (of niet meer) te doen, met name bij taken die geen wettelijk karakter hebben. Dat zijn bij uitstek politieke afwegingen en het is de uitdaging dit afwegingsproces zo goed mogelijk voor te bereiden. De beslissingsbevoegdheid om voor een bepaalde activiteit wel / geen budget beschikbaar te stellen ligt dan ook niet bij de organisatie of het college, maar bij de gemeenteraad. Ook met dit bezwaar is rekening gehouden bij het formuleren van het procesvoorstel, zoals beschreven in hoofdstuk 5.

Bijlage 3: Terugkoppeling aangenomen moties / amendementen

Gastheerschap en toeristische informatievoorziening VVV (M7 – M09)

Verzoekt het college om:

- de Raad, bij de Kadernota 2024, een voorstel te doen waarbij het gastheerschap (waaronder de toeristische informatievoorziening), zowel fysiek als digitaal verbeterd wordt;
- m.b.t. deze verbetering een locatie buiten het Stadhuis te onderzoeken waarbij de exploitatie eventueel door een externe organisatie/partij verzorgd wordt;
- bij de exploitatie ook te onderzoeken of deze als voorportaal m.b.t. het verkopen van entreebewijzen van o.a. de Agora, Kubus, Corneel, JTL, theater Posa, etc., kan functioneren.

Terugkoppeling

De kadernota 2024 – 2027 komt te vroeg voor het opleveren van de uitkomsten van het gevraagde onderzoek. In de opmaat naar de programmabegroting zullen deze inzichtelijk zijn.

Uit het lopende onderzoek komt voort dat een fysieke locatie buiten het Stadhuis past binnen de klantreis, mits deze gevestigd is daar waar de grootste bezoekersstromen zijn. In Lelystad is dit Bataviakwartier en Oostvaardersplassen. In Bataviakwartier is al een fysiek informatiepunt welke 7 dagen per week geopend is, daarnaast is in het stadshart een informatiepunt in het Stadhuis welke 5 dagen per week geopend is. Onderzocht wordt of een derde informatiepunt in Oostvaarderplassen mogelijk is. Digitale verbetering van gastheerschap is opgenomen in het uitvoeringsprogramma vrijetijdseconomie 2022 – 2026. Onderzocht wordt of er een mogelijke combinatie fysiek met digitaal te maken is.

Uit onderzoek bij de aanbieders van entreebewijzen, zoals Corneel, blijkt dat de fysieke verkoop lager dan 5% van de totale verkoop is en voornamelijk plaatsvindt op het moment van de voorstelling aan de deur, alle andere verkoop verloopt digitaal. De kosten voor het koppelen van de systemen zijn hoog. Er zijn tot nu toe geen positieve geluiden voor het koppelen van de systemen bij de culturele aanbieders gehoord.

De verwachting is dat de structurele kosten (onder andere huisvestiging en personele kosten met een bezetting van minimaal 2 personen) van een bemande VVV niet opwegen tegen het gebruik. Daarbij zijn aan het koppelen van de systemen van de aanbieders van tickets met een centraal verkooppunt hoge incidentele kosten te verwachten, alsmede structurele kosten voor beheer en onderhoud van het systeem.

Een extra informatiepunt bij een locatie met hoge bezoekerstromen zou mogelijk vervangen kunnen worden door "onthaal op locatiepunten" op locaties waar de bezoekers overnachten. Deze kunnen tegen lage kosten worden ingericht met bijvoorbeeld een stimuleringsbudget of integraal worden geproduceerd. Dit zijn punten waar zonder personele bezetting een gedeelte van de locatie wordt ingericht als informatiepunt (al dan niet met digitale ondersteuning).

Uitbreiding Beheerteam Welzijn (M16 – M12)

Draagt het college op:

- De raad met een raadsinformatienota te informeren over de door Welzijn geconstateerde capaciteitstekorten bij het Beheerteam MFA's/Welzijn en het verzoek tot uitbreiding van de personele capaciteit. Bij de Kadernota 2023 een voorstel aan de raad te doen om het geconstateerde capaciteitstekort op te heffen.

Terugkoppeling:

In Lelystad worden de meeste MFA's beheerd door Welzijn Lelystad in opdracht van gebouwenbeheer van de gemeente. De beheerders zijn het gezicht van de MFA, weten om te gaan met de technische installaties, hebben hun horeca- en hygiënepapieren en maken inwoners wegwijs in het gebouw. In de Waterbever wordt het beheer nu ingevuld door vrijwilligers onder leiding van de voorzitter van buurthuis De Bever. Dit kan omdat de voorzitter altijd aanwezig is en toezicht houdt. Nu gaat zij per 1 januari 2024 met pensioen. Zij stopt met haar taken en er is geen vervanger met dezelfde kwaliteiten en beschikbaarheid gedurende de dag en avond.

Daarnaast wil de gemeente graag de zeggenschap over het gebouw en de invulling van activiteiten voor de inwoners van onze stad. We streven naar dezelfde regels voor alle MFA's over alcoholgebruik in de panden, promoten van gezonde snacks, de zelfde prijzen voor de zaalhuur en de horeca. Per 1 januari 2024 willen we het beheer onderbrengen bij Welzijn Lelystad. Geen professioneel beheer zal betekenen dat het gebouw minder open kan en er geen toezicht is op de mensen die daar aanwezig zijn. Dat is geen wenselijke situatie (indicatie kosten: €100.000 structureel).

Daarnaast wordt er momenteel een onderzoek (op verzoek van de raad) uitgevoerd over openstelling van de MFA's. De uitkomsten hiervan zijn nog niet beschikbaar (inschatting op dit moment €200.000 structureel). De uiteindelijke uitkomsten van dit onderzoek kunnen er nog voor zorgen dat de hoogte van dit bedrag wijzigt.

Gezien het structurele tekort met ingang van 2026 beperkt deze kadernota 2024 – 2027 zich tot onontkoombare actualisaties van het financieel perspectief. Om die reden is bijgevoegde bijstelling ter grootte van €300.000 structureel in beeld gebracht in bijlage 1. Beleidsvoornemens – op dit moment geen dekking voor.

Capaciteitsbehoefte in relatie tot toekomstige groei (A02 – A13)

Vastgesteld besluit (amendement A02 – A13):

11a. In 2023 een inhaalslag maken voor de beperkte formatiegroei sinds 2015 door 8 FTE toe te voegen. Daarna met ingang van 2024 de formatie mee te laten bewegen met het aantal inwoners. Hierbij het uitgangspunt te hanteren dat er voor elke 1.000 inwoners er bij (of er af) de formatie met 4 FTE wordt bijgesteld.

11b. Op basis van dit voorstel, de begroting 2023 en de meerjarenraming met ingang van 2024 bij te stellen met de volgende bedragen:

- -€800.000 in 2023
- -€1.200.000 in 2024
- -€1.600.000 in 2025
- -€2.000.000 in 2026

11c. Op basis van bovenstaand voorstel 'Capaciteitsbehoefte in relatie tot toekomstige groei' jaarlijks bij de kadernota op basis van de daadwerkelijk gerealiseerde groei van het aantal inwoners en de meest recente prognoses de begroting en meerjarenraming te actualiseren.

11d. Bij de kadernota 2024 informeert het college bij welke afdelingen en voor welke doelen formatie-uitbreiding nodig is dan wel wordt verwacht. Op basis hiervan doet het college eventuele onderbouwde voorstellen voor uitbreiding van de formatie.

Terugkoppeling:

De programmabegroting 2023 – 2026 is geamendeerd vastgesteld, zoals hierboven zichtbaar is gemaakt:

- Besluitpunt 11a is het vastgestelde uitgangspunt;
- Besluitpunt 11b is verwerkt in de meerjarenraming (op basis van 1.000 inwoners per jaar).
- Besluitpunt 11c is opgepakt via bijstelling 32 in deze kadernota.
- Besluitpunt 11d wordt hieronder teruggekoppeld:

Toelichting formatie-uitbreiding:

Na vaststelling van de programmabegroting 2023 – 2026 is in beeld gebracht waar de knelpunten liggen in de organisatie. Na effectuering van besluitpunt 32 uit deze kadernota is er in totaliteit ruimte voor uitbreiding van de personele capaciteit ter grootte van 14 fte (enerzijds vanuit de inhaalslag in 2023 en anderzijds vanuit de groei van het aantal inwoners in jaarschijf 2024).

De toename van het aantal inwoners en het aantal gebouwen maakt dat de uit te voeren werkzaamheden toenemen en dat is merkbaar door de hele organisatie heen. Er is kritisch gekeken naar waar de noodzaak tot uitbreiding van de formatie het meest noodzakelijk was, met oog voor een evenwichtige spreiding.

Meer inwoners en gebouwen betekent meer werk

Bij de uitvoering van de Wet onroerende zaken (Woz) wordt de formatie uitgebreid met 1,5 fte in verband met de toename van het aantal woningen en niet-woningen in combinatie met de steeds complexer wordende Woz-regelingen. Op het vlak van beheer openbare ruimte wordt de formatie uitgebreid met 2 fte in verband met het de toename van werkzaamheden.

De toename van het aantal inwoners leidt tot meer aanvragen van paspoorten, rijbewijzen, uittreksels, geboorteaangiften en dergelijke. De complexiteit van aanvragen neemt ook toe door veranderingen in wetgeving en meer arbeidsmigranten. Om die reden wordt de capaciteit van de Stadswinkel uitgebreid met 1,5 fte.

De uitvoering van de Jeugdzorg en Wmo brengt meer partners en regie met zich mee. Het is van groot belang om strak te sturen op de afgesloten contracten, zodat de afgesproken zorg voor inwoners gegarandeerd kan worden en trends / ontwikkelingen goed in beeld blijven. Om die reden wordt de capaciteit van contractmanagement uitgebreid met 1 fte. Ook wordt er 1 fte ingevuld door het aantrekken

van een extra Jeugd professional huisarts (JPH); een preventieve maatregel om dure jeugdzorgtrajecten te voorkomen.

In het verleden is er via incidenteel budget capaciteit beschikbaar gesteld voor accountmanagement op het vlak van economische zaken. Deze contacten met ondernemers en netwerkpartners zijn van groot belang voor de stad, wat maakt dat deze formatie van 1fte structureel wordt ingevuld. Datzelfde geldt voor publiekscommunicatie, waar duidelijk zichtbaar is dat de workload is toegenomen. Er is een groeiende vraag naar informatie over diensten, evenementen, projecten en dergelijke. Om die reden wordt ook op dit vlak de formatie met 1fte uitgebreid.

Groter wordende stad in combinatie met een veranderende wereld
Een groeiende stad brengt meer risico's met zich mee voor de gemeente, zoals juridische- en financiële risico's. De gemeente moet zich houden aan veranderingen in wet- en regelgeving en zelf zorgen voor rechtmatigheid en compliance, wat moet worden aangetoond moet gaan worden met een ‘in control statement’. De hiervoor benodigde capaciteit is niet aanwezig, maar wel noodzakelijk. Om die reden wordt de formatie uitgebreid meet 1fte op het vlak van compliance.

We zien daarnaast een toename van specifieke uitkeringen en geldstromen richting de gemeente ontstaan. Er zijn meer inspanningen nodig om ervoor te zorgen dat we aan de voorkant in aanmerking komen voor deze middelen. Daarnaast moeten we de besteding volgens de regels laten plaatsvinden en vervolgens op een goede manier verantwoording afleggen. Dit om te voorkomen dat de middelen worden teruggevorderd. De capaciteit op het gemeentelijk subsidiebureau staat reeds onder druk. Om die reden wordt de formatie op dit vlak uitgebreid met 1 fte.

De ontwikkelingen gaan snel als het gaat om data. Met de groei van de stad neemt ook de beschikbare hoeveelheid data toe. Voor een gemeente van deze omvang is de inzet van 2 fte aan data-analisten echt van toegevoegde waarde. Door de beschikbare data te verzamelen, te analyseren en te interpreteren kunnen er betere beslissingen worden genomen, waarmee het gemeentelijk beleid beter wordt afgestemd op de behoeften en wensen van haar inwoners.

Tot slot is er al enige jaren sprake van een toenemende krapte op de arbeidsmarkt. De gemeente probeert zich hierin te onderscheiden door het zijn van een aantrekkelijke werkgever. Tegelijkertijd is het noodzakelijk om extra in te zetten op recruitment met 1 fte, zodat – zelfs in een krappe arbeidsmarkt – de geschikte kandidaat gevonden kan worden.